

**Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Sokołowie Podlaskim**

**STAN SANITARNY
POWIATU SOKOŁOWSKIEGO
ZA ROK 2024**

Spis treści

Wstęp.....	3
Dane demograficzne.....	4
Informacja o działalności kontrolno-represyjnej w zakresie kontroli wykonywanych w ramach realizowanych zadań inspekcji sanitarnej.....	5
Epidemiologia.....	6
- Choroby zakaźne.....	6
- Higiena leczenia	14
- Szczepienia ochronne	25
Higiena pracy	27
Higiena żywności, żywienia i przedmiotów użytku.....	39
Higiena komunalna.....	49
Higiena dzieci i młodzieży.....	60
Oświata zdrowotna i promocja zdrowia.....	69
Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny	83

WSTĘP

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sokołowie Podlaskim obejmuje swym nadzorem następujące miasta i gminy: miasto i gmina Sokołów Podlaski, miasto i gmina Kosów Lacki oraz gminy: Bielany, Ceranów, Jabłonna Lacka, Repki, Sabnie, Sterdyń.

Stan sanitarny powiatu sokołowskiego, obejmujący zarówno obszar miejski, jak i wiejski, jest kluczowym aspektem zapewnienia zdrowia publicznego oraz poprawy jakości życia mieszkańców regionu. Ocena stanu sanitarnego obejmuje szereg wskaźników, takich jak jakość wody pitnej, stan powietrza, zarządzanie odpadami, dostępność i efektywność służb zdrowia, a także higiena środowiska. W niniejszym dokumencie przedstawiono aktualną sytuację sanitarno-epidemiologiczną powiatu, wskazując na obszary wymagające poprawy oraz osiągnięcia w zakresie zapewnienia zdrowia publicznego. Celem jest dostarczenie rzetelnych informacji, które posłużą do dalszego monitorowania i podejmowania działań w celu podniesienia standardów sanitarno-epidemiologicznych na terenie powiatu.

Raport ten zawiera szczegółową analizę wyników kontroli sanitarno-epidemiologicznych, dane na temat chorób zakaźnych, stan infrastruktury sanitarnej oraz środki podejmowane przez lokalne władze w celu utrzymania zdrowia publicznego. Regularna ocena sytuacji sanitarnej stanowi fundament dla skutecznych działań prewencyjnych i reakcyjnych w sytuacjach kryzysowych.

W kontekście dynamicznie zmieniających się warunków środowiskowych oraz zdrowotnych, kluczowe jest utrzymanie odpowiednich standardów sanitarno-epidemiologicznych, które umożliwią dalszy rozwój powiatu oraz poprawę jakości życia jego mieszkańców.

Powyższe cele realizowane były przez poszczególne komórki organizacyjne stacji oraz samodzielne stanowiska pracy:

- Sekcję Higieny Żywności i Żywienia;
- Sekcję Higieny Komunalnej;
- Sekcję Higieny Pracy;
- Sekcję Epidemiologii;
- Sekcję Higieny Dzieci, Młodzieży i Promocji Zdrowia;
- Stanowisko Pracy ds. Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego

Dane demograficzne

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sokołowie Podlaskim obejmuje nadzorem obszar o powierzchni 1131 km², zamieszkały przez 51366 osób, z tego: liczba ludności w mieście 23805, na wsi- 27561. Nadzorem objęte są następujące miasta i gminy: miasto i gmina Sokołów Podlaski, miasto i gmina Kosów Lacki oraz gminy: Bielany, Ceranów, Jabłonna Lacka, Repki, Sabnie, Sterdyń.

Podział administracyjny powiatu sokołowskiego

Informacja o działalności kontrolno-represyjnej w zakresie kontroli wykonywanych w ramach realizowanych zadań inspekcji sanitarnej

Sekcja	Liczba pobranych próbek		Kontrole wizytacje		Decyzje merytoryczne		Decyzje płatnicze		Postanowienia		Opinie sanitarne		Ilość mandatów		Kwota nałożonych mandatów	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Higiena Komunalna	105	81	254	256	37	35	7	4	3	5				1		100
Higiena Żywności i Żywienia	263	243	267	245	91	115	35	32					24	28	4250	5500
Higiena Pracy			73	73	18	17		1								
Higiena Dzieci i Młodzieży			103	97												
Epidemiologia			693	358	3	1	1									
Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny			27	20			24	27		66	45	77				
Oświata Zdrowotna i Promocja Zdrowia			32	31												
Ogółem	368	324	1449	1080	149	168	67	64	3	71	45	77	24	29	4250	5600

Epidemiologia

5.1 Choroby zakaźne

Zapobieganie powstawaniu chorób zakaźnych jest jednym z istotnych zadań, które realizowane są przez Państwową Inspekcję Sanitarną. W ramach zapobiegania oraz zwalczania chorób zakaźnych przeprowadzano dochodzenia epidemiologiczne w związku ze stwierdzeniem chorób zakaźnych, mające na celu unieszkodliwienie źródła zakażenia, a także przecięcie dróg szerzenia się zakażenia.

Analizę sytuacji epidemiologicznej powiatu sokołowskiego oparto na sprawozdaniach. Rejestracja zakażeń odbywała się zgodnie z „Międzynarodową Klasyfikacją Chorób” (ICD-10) oraz w oparciu o aktualne definicje chorób zakaźnych opracowane na potrzeby nadzoru epidemiologicznego.

Szczegółowe dane dotyczące występowania chorób zakaźnych na terenie powiatu sokołowskiego przedstawia tabela i opisy zawarte w niniejszym opracowaniu.

Lp.	Jednostka chorobowa		2024		2023	
			Liczba	Zapadalność	Liczba	Zapadalność
1	Dury rzekome A, B, C ^{UE}		1	1,95	0	0,00
2	Salmoneloza	zatrucia pokarmowe ^{UE/PL}	17	33,10	29	55,80
3		posocznica ^{PL}	2	3,89	1	1,92
4	Inne bakteryjne zakażenia jelitowewywołane przez <i>Clostridium difficile</i> ^{PL}		40	77,87	31	59,65
5	Giardioza (lamblioza) ^{UE}		2	3,89	0	0,00
6	Wirusowe zakażenia jelitowe (ogółem)	wywołane przez rotawirusy	28	54,51	4	7,70
7		wywołane przez norowirusy	8	15,57	3	5,77
8		inne określone	10	19,47	0	0,00
9		nieokreślone	5	9,73	0	0,00
10	Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2		24	46,72	6	11,54
11	Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO,	ogółem	67	130,44	50	96,20
12	o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu w tym u dzieci do lat 2		22	42,83	17	32,71
13	Krzztusiec ^{PL}		42	81,77	0	0,00
14	Plonica (szkarlatyna) ^{PL}		74	144,06	87	167,39
15	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pyogenes</i> , inwazyjna ^{PL}	ogółem	3	5,84	5	9,62
16		róża	2	3,89	5	9,62
17		inna określona i nieokreślona	1	1,95	0	0,00
18	Kila	wczesna	1	1,95	1	1,92
19		inne postacie kily i kila nieokreślona	3	5,84	0	0,00
20	Rzeżączka ^{UE/PL}		0	0,00	2	3,85
21	Borelioza z Lyme	ogółem ^{UE/PL}	2	3,89	23	44,25
22	Styczność i narażenie na wściekliznę / potrzeba szczepień		12	23,36	10	19,24
23	Kleszczowe zapalenie mózgu ^{UE}		1	1,95	2	3,85
24	Ospa wietrzna		197	383,52	47	90,43
25	Różyczka ^{UE/PL}		1	1,95	1	1,92
26	Bąblowica (echinokokoza) ^{UE}		1	1,95	0	0,00
27	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pneumoniae</i> , inwazyjna ^{UE}	ogółem	5	9,73	0	0,00
28		posocznica	3	5,84	0	0,00
29		inna określona i nieokreślona	3	5,84	0	0,00
30	Grypa ^{UE/PL}	ogółem	0	0,00	83	159,70
31		u dzieci w wieku 0-14 lat	0	0,00	53	101,97
32	Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19) ^{UE}		344	669,70	323	621,46
33	Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19) - przypadki możliwe ^{UE}		1	1,95	0	0,00
34	Zakażenia wirusem RSV	ogółem	64	124,60	6	11,54
35		w tym u dzieci do lat 2	40	77,87	3	5,77
36	Grypa potwierdzona wynikiem szybkiego testu antygenowego		453	881,91	91	175,09

1. Choroby zakaźne objęte przez Światową Organizację Zdrowia (WHO) programami eradykacji i eliminacji

• Odra i różyczka

Szczególną uwagę poświęca się profilaktyce chorób zakaźnych, w tym odry i różyczki. Obie te choroby, mimo że zostały w dużej mierze opanowane w krajach rozwiniętych dzięki programom szczepień, nadal stanowią zagrożenie zdrowia publicznego, zwłaszcza w przypadku obniżonego poziomu wyszczepialności.

Odra jest bardzo zakaźną chorobą wirusową, która może prowadzić do poważnych powikłań, takich jak zapalenie płuc, uszkodzenie mózgu czy nawet śmierć. Różyczka jest również chorobą wirusową, która może mieć poważne konsekwencje zdrowotne, zwłaszcza dla kobiet w ciąży (może prowadzić do wrodzonych wad płodu). Dzięki szczepieniom powszechnym, liczba zachorowań na te choroby znacząco spadła.

W 2024 roku na terenie powiatu sokołowskiego nie zarejestrowano przypadków zachorowań na odrę, natomiast zarejestrowano 1 możliwy tj. nie potwierdzony laboratoryjnie, przypadek różyczki.

Przesłano do podmiotów leczniczych na podległym terenie pisma przypominające zasady światowego programu WHO dotyczące eliminacji odry i różyczki oraz aktualizację zasad wykonywania badań diagnostycznych w ramach tego programu.

• Poliomyelitis i ostre porażenia wiotkie (OPW)

Poliomyelitis, czyli choroba Heinego-Medina, jest wirusową chorobą, która może prowadzić do porażenia, a w skrajnych przypadkach do śmierci. Dzięki wprowadzeniu szczepień przeciwko polio, choroba ta została w dużej mierze wyeliminowana. Polio jest chorobą szczególnie niebezpieczną dla dzieci, dlatego kluczowe jest utrzymanie wysokiego poziomu wyszczepialności, aby zapobiec rozprzestrzenianiu się wirusa.

W 2024 roku w dalszym ciągu prowadzono aktywny nadzór epidemiologiczny nad ostrymi porażeniami wiotkimi u dzieci do 15 r. ż. Zwiększono nadzór nad podmiotami leczniczymi, celem poprawy zgłaszalności przypadków OPW. W związku z tym przeprowadzono 11 kontroli zgłaszalności OPW u dzieci do 15 r. ż. do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego. Comiesięczne kontrole przeprowadzano w SPZOZ w Sokołowie Podlaskim w Oddziale Pediatrycznym, Izbie Przyjęć oraz Szpitalnym Oddziale Ratunkowym w zakresie weryfikacji zgłaszalności do PPIS przypadków wystąpienia ostrych porażenia wiotkich u dzieci do 15 r. ż., a także dostępności w podmiocie leczniczym procedur oraz Schematu postępowania

w przypadku ostrego porażenia wiotkiego u osoby poniżej 15 r. ż. Terminowo przekazywano cotygodniowe raporty do WSSE w zakresie wystąpienia przypadków OPW.

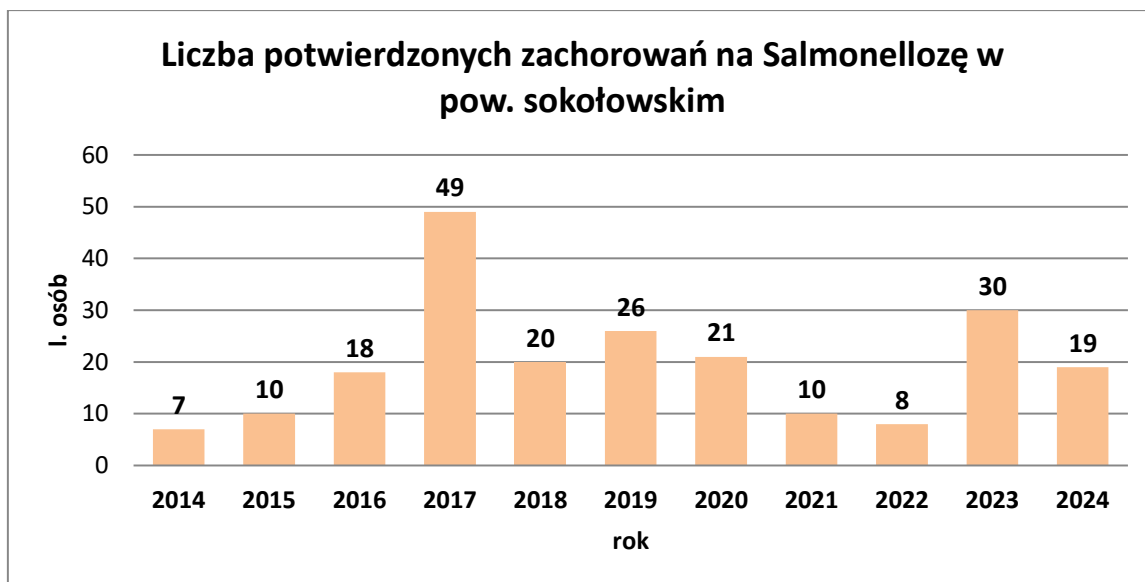
W 2024 roku na terenie powiatu sokołowskiego nie zarejestrowano przypadków zachorowań na OPW. Wysoki poziom wyszczepialności, a także skuteczny monitoring przyczyniły się do utrzymania sytuacji epidemiologicznej pod kontrolą.

Pomimo dużego sukcesu w walce z poliomyelitis, wciąż istnieje ryzyko związane z globalnym przemieszczaniem się ludzi. Polio występuje w niektórych krajach, zwłaszcza w regionach o niskim poziomie wyszczepialności, co stanowi zagrożenie dla innych krajów. Z tego powodu, konieczne jest utrzymanie wysokiego poziomu wyszczepialności, aby zapobiec importowi wirusa i rozprzestrzenianiu się choroby.

Do podmiotów leczniczych na terenie powiatu sokołowskiego przesyłano pisma przypominające zasady zgłaszania i pobierania próbek do badań w przypadku podejrzenia/rozpoznania ostrego porażenia wiotkiego u dzieci do ukończenia 14 r.ż.

1.2 Zakażenia i choroby przenoszone drogą pokarmową

W 2024 roku zarejestrowano 19 przypadków salmonellozy, w tym 18 osób hospitalizowano. W 17 przypadkach zakażenie pałeczkami *Salmonella* przebiegało jako zatrucie pokarmowe, natomiast w 2 przypadkach jako posocznica. Nie wydano żadnej decyzji odsuwającej od czynności zawodowych.

W 2024 roku zarejestrowano 1 przypadek duru brzuszego (*Salmonella* gr. C). Przeprowadzono wywiad epidemiologiczny z osobą chorą. Podjęto również działania nadzоровe w stosunku do osób, które miały styczność z chorym. Objęto nadzorem 6 osób z otoczenia. Po wykonaniu stosownych badań wszystkie osoby ze styczności jak i osoba chora

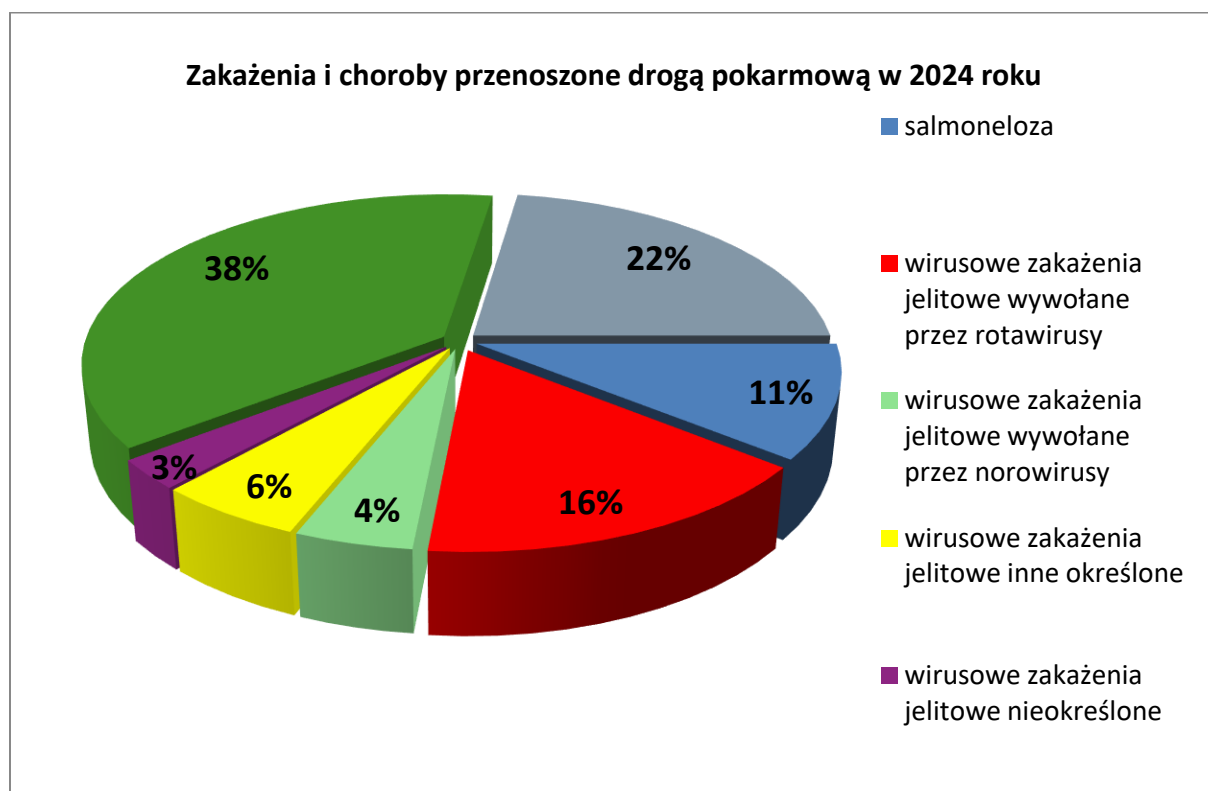
miały wyniki ujemne. W 2024 r. wykreślono z rejestru jednego stałego nosiciela Salmonelli Typhi (duru brzusznej).

W 2024 roku na terenie powiatu sokołowskiego zarejestrowano 40 przypadków innych bakteryjnych zakażeń jelitowych wywołanych przez *Clostridium difficile*.

W 2024 roku zarejestrowano 2 przypadki giardiozy.

Wirusowe zakażenia jelitowe: odnotowano 28 przypadków zachorowań spowodowanych przez rotawirusy i 8 przez norowirusy, 10 innych określonych oraz 5 nieokreślonych. 24 przypadki wirusowych zakażeń jelitowych dotyczyła dzieci do lat 2.

Zarejestrowano 67 przypadków biegunek i zapaleń żołądkowo-jelitowych BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu, w tym 22 przypadków u dzieci do lat 2.

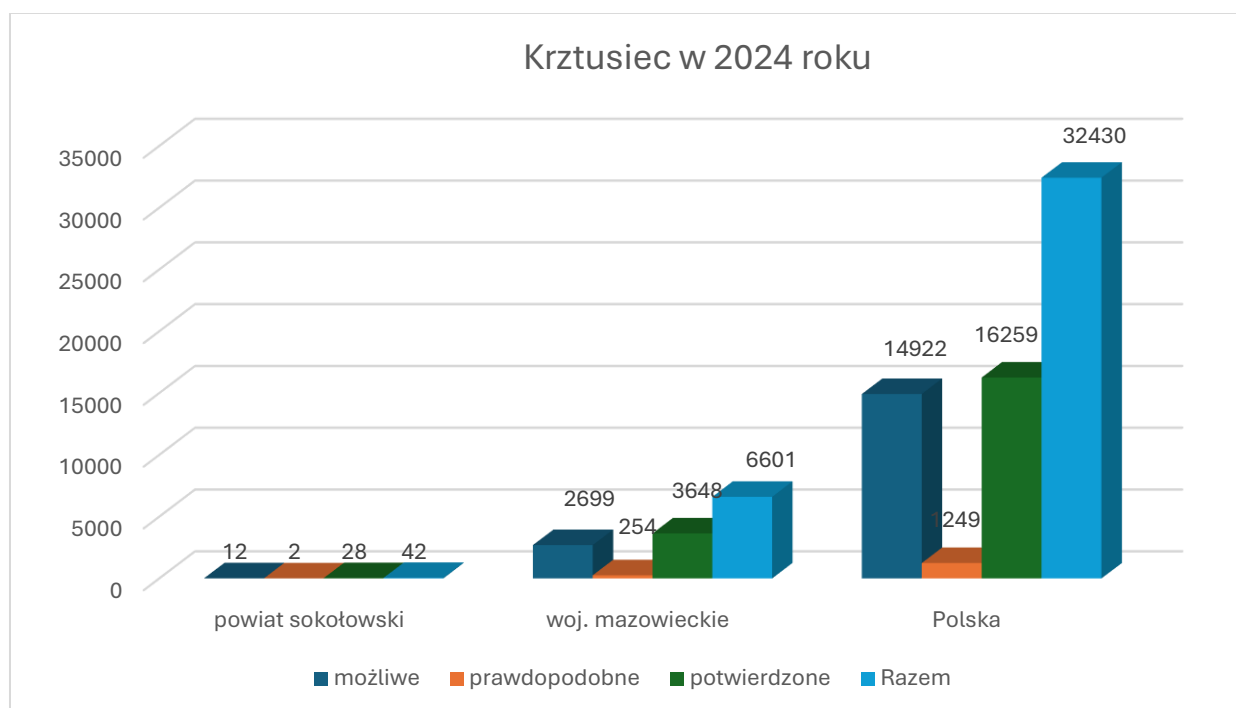
2. Wybrane choroby, którym można zapobiegać drogą szczepień

- **Krztusiec**

Krztusiec (pertussis) to zakaźna choroba bakteryjna, wywołana przez *Bordetella pertussis*, która może powodować ciężkie napady kaszlu, prowadzące do problemów z oddychaniem, szczególnie u niemowląt i małych dzieci. U dorosłych i starszych dzieci choroba ma łagodniejszy przebieg, ale może stanowić zagrożenie dla zdrowia niemowląt, które nie są jeszcze w pełni zaszczepione.

W 2024 roku na terenie powiatu sokołowskiego zaobserwowano znaczny wzrost zachorowań na krztusiec. Łącznie zarejestrowano 42 przypadki (w tym 15 hospitalizowanych), dla porównania w roku 2023 nie odnotowano w ogóle zachorowań na krztusiec. Zgodnie z obowiązującymi definicjami opracowanymi przez NIZP-PZH PIB – 12 z nich spełniało kryteria przypadku możliwego, 2 prawdopodobnego, natomiast 28 potwierdzonego.

Na wzrost liczby zachorowań na krztusiec mogą mieć wpływ również epidemie wyrównawcze, które mają charakter cykliczny (co 4-5 lat odnotowywany jest wyraźny wzrost liczby zachorowań).

Podczas przeprowadzanych dochodzeń epidemiologicznych ustalano osoby ze styczności z osobą chorą na krztusiec, którym zalecono kontakt z lekarzem, celem podjęcia decyzji o wdrożeniu postępowania poekspozycyjnego, tj. podania antybiotyku lub szczepionki.

- **Błonica, Tęžec**

W roku 2024 na terenie powiatu sokołowskiego nie odnotowano przypadków zachorowań na błonicę i tęžec.

- **Grypa**

W 2024 roku na terenie powiatu sokołowskiego zarejestrowano 453 przypadki zachorowań na grypę potwierdzone wynikiem szybkiego testu antygenowego. Z powodu objawów chorobowych hospitalizowano 62 osoby. Obserwuje się wzrost zgłaszalności zachorowań na grypę względem lat poprzednich, w 2022 r. odnotowano tylko 33 przypadki, a w 2023 r. – 174 przypadki.

- **SARS-CoV-2 / COVID-19**

W roku 2024 kontynuowano bieżący nadzór nad zachorowaniami wywołanymi wirusem SARS-CoV-2. Przeprowadzono wywiady epidemiologiczne z osobami chorymi na COVID-19. Na terenie powiatu sokołowskiego w roku ubiegłym zarejestrowano 344 potwierdzone przypadki zakażenia wirusem SARS-CoV-2. Odnotowano 1 zgon w wyniku COVID-19.

3. Choroby przenoszone drogą krwiopochodną - Wirusowe zapalenie wątroby typu B, C

W roku 2024 na terenie powiatu sokołowskiego nie zarejestrowano potwierdzonych przypadków WZW typu B i C.

4. Gruźlica

W roku 2024 zarejestrowano 2 przypadki zachorowania na gruźlicę prątkującą. W każdym przypadku przeprowadzono wywiady epidemiologiczne z osobami chorymi. Objęto nadzorem epidemiologicznym 7 wytypowanych osób z otoczenia chorego. Osoby z kontaktu poinformowano o konieczności zgłoszenia się do lekarza Podstawowej Opieki Zdrowotnej, celem przeprowadzenia konsultacji lekarskiej. Wysyłano również pisma do osób narażonych, w którym informowano o konieczności dostarczenia informacji zwrotnej z przeprowadzonej w POZ konsultacji lekarskiej.

5. Legionelloza

W roku 2024 na terenie powiatu sokołowskiego nie odnotowano przypadków podejrzeń / zachorowań na legionellozę.

6. Borelioza, kleszczowe zapalenie mózgu

W roku 2024 na terenie powiatu sokołowskiego zarejestrowano 2 potwierdzone przypadki boreliozy z Lyme oraz 1 przypadek kleszczowego zapalenia mózgu.

7. Choroby inwazyjne (Inwazyjna choroba meningokokowa i pneumokokowa)

W 2024 roku na terenie powiatu sokołowskiego nie odnotowano zachorowań na inwazyjną chorobę meningokokową. Natomiast zarejestrowano 5 przypadków zachorowań na inwazyjną chorobę pneumokokową.

8. Wścieklizna

W 2024 roku opracowano 28 zgłoszeń pogryzień i pokąsań przez zwierzęta. Zarejestrowano 12 przypadków styczości i narażenia na wściekliznę z potrzebą szczepień poekspozycyjnych. W pozostałych 16 przypadkach osoby nie zostały skierowane na szczepienia. Przypadki pokąsań przez zwierzęta dotyczyły głównie psów, kotów oraz w jednym przypadku dotyczyły myszy i szczura.

W 13 przypadkach zwierzęta były pod obserwacją Lekarza Weterynarii w kierunku wścieklizny. Wszystkie wyniki obserwacji były ujemne.

Kwalifikacja do szczepień przeciwko wściekliznie odbywa się zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych u osób, u których doszło do naruszenia ciągłości tkanki podczas kontaktu ze zwierzęciem podejrzanym o wściekliznę. Szczepienia przeciwko wściekliznie wykonywane są w punktach szczepień znajdujących się przy Poradniach Chorób Zakaźnych.

9. Zakażenia i choroby przenoszone drogą płciową – STI

W 2024 roku na terenie powiatu sokołowskiego zarejestrowano 1 przypadek kiły wczesnej oraz 3 przypadki - inne postacie kiły i kiła nieokreślona. Nie odnotowano natomiast takich chorób jak: rzeżączka, inne choroby przenoszone drogą płciową wywołane przez Chlamydie, zakażenia wirusem HIV i zachorowania na AIDS.

10. Inne działania podejmowane przez PPIS w ramach zapobiegania i zwalczania chorób zakaźnych

W 2024 r. prowadzono działania informacyjno-edukacyjne w zakresie profilaktyki chorób zakaźnych podczas imprez lokalnych organizowanych na terenie powiatu sokołowskiego.

5.2 Higiena Lecznictwa

Działalność kontrolno- represyjna

- W 2024 roku wydano jedną decyzję przedłużającą wykonanie obowiązków nałożonych na Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Sokołowie Podlaskim, ul. Księdza Bosco 5, 08-300 Sokołów Podlaski. Nowy termin realizacji wyznaczono na 31.12.2025 r.
- W 2024 roku wszczęte zostało postępowanie w sprawie stwierdzonych uchybień w podmiocie leczniczym: Centrum Medyczne PZU Zdrowie Sokołów Podlaski Lipowa. Stwierdzono brak możliwości przechowywania endoskopów w sposób zabezpieczający przed ich wtórną kontaminacją, co stanowi naruszenie załącznika nr 5 pkt 6 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. 2022, poz. 402) oraz uszkodzoną tapicerkę leżanek w pomieszczeniach: gabinet masażu (1 leżanka), sala kinezyterapii (3 leżanki) oraz pomieszczenie fizykoterapii - boks nr 1 (1 leżanka), co stanowi naruszenie § 27 ust. 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. 2022 poz. 402). Termin usunięcia nieprawidłowości wyznaczono na 30.09.2025 r.
- W 2024 roku Dyrektor SPZOZ w Sokołowie Podlaskim poinformował pismem o przeniesieniu Zakładu Opiekuńczo Leczniczego do nowo wybudowanego budynku spełniającego wymagania. Kontrolę sprawdzającą w nowym podmiocie przeprowadzono 21.05.2024 r. Nie stwierdzono nieprawidłowości w podmiocie.

W 2024 roku pod nadzorem PSSE w Sokołowie Podlaskim znalazło się 90 podmiotów wykonujących działalność leczniczą. Wśród ww. podmiotów 3 wykonuje stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne. 1 podmiot świadczy usługi stacjonarnie i całodobowo zarejestrowany jako podmiot pozaszpitalny. Na terenie powiatu znajdują się również 2 Domy Pomocy Społecznej.

Wśród pozostałych podmiotów znajduje się 31 praktyk lekarskich zabiegowych (w tym 23 gabinety stomatologiczne), 14 praktyk niezabiegowych. Kontrolowane są również środki transportu sanitarnego.

W 2024 roku zaplanowano wykonanie 35 kontroli w podmiotach leczniczych, wykonano 37 kontroli sanitarnych. W 2024 roku nie wydawano mandatów.

Lecznictwo stacjonarne	
Szpitalne	Pozaszpitalne
Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Sokołowie Podlaskim, ul. Ks. Bosko 5, 08-300 Sokołów Podlaski (liczba łóżek – 278)	Polskie Centrum Rehabilitacji Funkcjonalnej VOTUM, Sawice Wieś 19, 08-307 Repki (20 łóżek)
SAWIMED Sp. z o.o. Sawice Wieś 19, 08-307 Repki – (35 łóżek)	Dom Pomocy Społecznej w Jabłonie Lackiej Zgromadzenia Sióstr Albertynek, ul. Długa 2, 08-304 Jabłonna Lacka (liczba łóżek – 80)
Oddział leczenia jednego dnia (wchodzący w strukturę Centrum Medycznego PZU) (5 łóżek)	Dom Pomocy Społecznej w Wirowie, ul. Jana Pawła II 2, 08-304 Jabłonna Lacka (liczba łóżek 100)

W 2024 roku wydano 1 decyzje przedłużającą na SPZOZ w Sokołowie Podlaskim, przesunięto datę wykonanie decyzji.

1. Charakterystyka stanu sanitarno-technicznego i funkcjonalnego podmiotów wykonujących działalność leczniczą

Według stanu na dzień 31 grudnia 2024 roku 3 podmioty nie spełniały wymagań fachowych i sanitarnych wg aktualnych przepisów.

Przychodnia Rejonowa przy SPZOZ w Sokołowie Podlaskim, stwierdzone uchybienia dotyczyły pomieszczeń:

- Przychodni POZ
- Przychodni specjalistycznej
- Zakładu rehabilitacji leczniczej
- Pracowni rentgenowskiej
- Pracownia endoskopii

W 2024 roku usunięto znaczną część uchybień, m.in. pracownia endoskopii została wyposażona w szafę umożliwiającą przechowywanie endoskopów w prawidłowych warunkach, usunięto ubytki w ścianach, drzwiach, ościeżnicach. Wyznaczono nowy termin usunięcia niezrealizowanych uchybień tj. **31.12.2026 r.**

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Sokołowie Podlaskim ul. Księdza Bosco 5, 08-300 Sokołów Podlaski stwierdzono nieprawidłowości w:

- Oddziale pediatrycznym
- Sterylizatorni
- Oddziale neurologii
- Bloku operacyjnym
- Oddziale patologii i intensywnej terapii noworodka i niemowlęcia
- Oddziale nefrologicznym ze stacją dializ

Termin usunięcia stwierdzonych uchybień wyznaczono na 31.12.2025 r.

Centrum Medyczne PZU Zdrowie Sokołów Podlaski Lipowa, ul. Lipowa 5, 08-300 Sokołów Podlaski

Stwierdzono brak możliwości przechowywania endoskopów w sposób zabezpieczający przed ich wtórną kontaminacją oraz uszkodzoną tapicerkę leżanek.

Termin usunięcia stwierdzonych uchybień wyznaczono na 30.09.2025 r.

2. Utrzymanie czystości bieżącej i porządku

W SPZOZ w Sokołowie Podlaskim sprzątaniami zajmuje się firma zewnętrzna. W pozostałych podmiotach osoby zatrudnione. Do sprzątania wykorzystywane są wózki specjalistyczne, sprzątanie odbywa się według sporządzonych procedur higienicznych. W praktykach zawodowych sprzątaniami zajmują się ich właściciele. Sprzątanie odbywa się zazwyczaj metodą tradycyjną. W kilku podmiotach wprowadzono zasadę jednego mopa. W części obiektów stosowane są mopy jednorazowe, a w pozostałych kontrolowana jest ilość mopów przeznaczona do poszczególnych stref czystości mikrobiologicznej. Sprzęt do sprzątania przechowywany jest w pomieszczeniach porządkowych lub w wyznaczonych do tego miejscach. W większości podmiotów stosowane są ściereczki jednorazowe.

W Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Sokołowie Podlaskim utrzymaniem czystości, myciem i dezynfekcją łóżek i sprzętów szpitalnych zajmuje się podmiot zewnętrzny – Konsorcjum następujących firm: „IZAN +” Sp. z o.o. ul. Żabiniec 46, 31-215 Kraków, NAPRZÓD SERVICE Sp. z o.o. ul. Traktorowa nr 126, lok. 202, 91-204 Łódź, NAPRZÓD HOSPITAL Sp. z o.o. ul. Traktorowa nr 126, 91-204 Łódź, CATERMED Sp. z o.o. ul. Traktorowa nr 126, lok. 201, 91-204 Łódź oraz JOL-MARK Sp. z o.o. ul. Portowa 16G, 44-100 Gliwice.

Sprzątanie pomieszczeń odbywa się 2 razy na dobę oraz dodatkowo w razie potrzeby, zgodnie z zasadą jednego mopa, przy pomocy profesjonalnych wózków oraz ściereczek jednorazowych. Użyte nakładki na mopy przekazywane są do brudownika, a następnie przez pracownika ww. konsorcjum transportowane do pomieszczenia zbiorczego, skąd odbierane przez pralnię zewnętrzną „Dobra Pralnia”, ul. Generała Jana Skrzyneckiego 1, 08-102 Siedlce (w dniach poniedziałek-czwartek 1 raz dziennie, w piątek 2 razy). Prowadzony jest rejestr ich przekazania do/z pralni.

Personel prowadzi codzienny rejestr potwierdzający wykonanie procedur sprzątania powierzchni i pomieszczeń.

Transportem wewnętrznym bielizny brudnej i bielizny czystej w SPZOZ w Sokołowie Podlaskim zajmuje się podmiot zewnętrzny – Konsorcjum firm: „IZAN +” Sp. z o.o. w Krakowie, NAPRZÓD SERVICE Sp. z o.o. w Łodzi, NAPRZÓD HOSPITAL Sp. z o.o. w Łodzi, CATERMED Sp. z o.o. w Łodzi oraz JOL-MARK Sp. z o.o. w Gliwicach.

W oddziałach szpitalnych bielizna brudna jest segregowana i zbierana w worki foliowe koloru niebieskiego lub czerwonego (bielizna skażona). Do czasu transportu do Centralnego magazynu bielizny brudnej i czystej, bielizna składowana jest w brudownikach bądź w pomieszczeniach porządkowych zlokalizowanych w oddziałach. Pracownik ww. konsorcjum odbiera bieliznę brudną z oddziałów i windą brudną transportuje ją, oznakowanymi wózkami z zamykaną przestrzenią ładunkową, do magazynu bielizny brudnej.

Postępowanie z bielizną szpitalną czystą i brudną zgodne jest z opracowaną przez obiekt procedurą, nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

Szpital posiada opracowane procedury sanitarno-higieniczne, dostępne w wersji papierowej i elektronicznej. Procedury oznakowane pieczęcią szpitala, datą sporządzenia, zatwierdzenia, podpisem osób zatwierdzających i sporządzających ww. procedury. Pracownicy zapoznali się z procedurami, co zostało potwierdzone podpisem.

Podczas kontroli w oddziałach sprawdzana jest odzież robocza pracowników (zasada nie poniżej łokcia) oraz przygotowanie rąk personelu do pracy.

W 2024 roku nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

3. Dezynfekcja

Preparaty używane w podmiotach dopuszczone do stosowania w lecznictwie. Przechowywanie i stosowanie preparatów zgodne z zaleceniami producenta. Kontrolowane są terminy przydatności preparatów. W podmiotach stosowane są ręczne metody dezynfekcji. W 19 podmiotach stosowane są myjki ultradźwiękowe. W podmiotach sporządzane są wykazy preparatów do dezynfekcji powierzchni, narzędzi i sprzętu, rąk i skóry. Stosowane są preparaty dezynfekcyjne o odpowiednim spektrum działania.

W SPZOZ w Sokołowie Podlaskim po wypisie pacjentów (zwłaszcza w sytuacji wystąpienia ognisk epidemicznych) sale chorych w szpitalu były poddawane dekontaminacji przy użyciu aparatury do dezynfekcji powierzchni i powietrza (w formie suchej mgły z nadtlenkiem wodoru i jonami srebra).

Zespoły Kontroli Zakażeń Szpitalnych prowadzą w ramach kontroli wewnętrznej analizy zużycia preparatów dezynfekcyjnych do rąk i powierzchni.

Według stanu na dzień 31.12.2024 pod nadzorem PSSE w Sokołowie Podlaskim znajdują się trzy pracownice endoskopowe (1 zawiesiła działalność). Wszystkie posiadają automatyczne myjnie. Dwie pracownice przechowują endoskopy w specjalistycznych szafach, które mają możliwość zapisu i wydruku parametrów przechowywania. Jeden podmiot nie spełnia wymagań rozporządzenia dot. przechowywania endoskopów w sposób zabezpieczający przed ich wtórną kontaminacją. Wydana została decyzja administracyjna (z dn. 2.01.2025 r.) z terminem realizacji do 30.09.2025 r.

W podmiotach udzielających świadczeń stacjonarnych i całodobowych (SPZOZ, Sawimed, PCRf Votum) brudowniki są wyposażone w myjnie dezynfektory do basenów. Procesy dezynfekcji prowadzone są zgodnie z wewnętrznymi procedurami. Roztwory środków dezynfekcyjnych, jeśli jest taka potrzeba sporządzane są na bieżąco na stanowiskach roboczych w oddziałach przez przeszkolony personel medyczny. Preparaty dezynfekcyjne przechowywane są w wydzielonych i zamykanych szafkach w magazynkach oddziałowych lub gabinetach zabiegowych na poszczególnych oddziałach. Narzędzia wielorazowego użytku dezynfekowane są w pełnym zanurzeniu, bezpośrednio po użyciu w oddziałach, w specjalnych

krytych i oznakowanych pojemnikach. Pojemniki na roztwory dezynfekcyjne oznakowane były zgodnie z wymogami: nazwa środka, stężenie, data i godzina sporządzenia, podpis osoby sporządzającej.

4. Sterylizacja

Podczas każdej kontroli przedsiębiorcy informowani są o konieczności zapoznania się i stosowania do Wytycznych sterylizacji z 2017 r., omawiane są najważniejsze zagadnienia zawarte w opracowaniu. Wszystkie podmioty wykonujące sterylizację zostały skontrolowane i poinformowane o konieczności stosowania się do wytycznych sterylizacji z 2017 roku.

We wszystkich podmiotach leczniczych stosujących urządzenia do sterylizacji prowadzone są rejestry procesów z uwzględnieniem: daty sterylizacji, numeru cyklu w danym dniu, parametrów procesu, wyników kontroli chemicznej i biologicznej, podpisu osoby odpowiedzialnej za proces. Rejestry prowadzone są w formie papierowej lub w postaci zapisów na nośnikach. Jednak najczęściej są to wydruki ze sterylizatorów. Ok 75% autoklawów znajdujących się w podmiotach ma możliwość wydrukowania lub zapisania na nośniku parametrów.

Kontrola biologiczna wewnętrzna skuteczności procesów sterylizacji: Kontrola biologiczna przeprowadzana raz w miesiącu, wykorzystywany jest wskaźnik Sporal A. W kilku podmiotach stosowane są testy fiolkowe (podmioty zakupiły cieplarki). Podczas kontroli wydawano zalecenia: zwiększenie częstotliwości kontroli biologicznych do każdego cyklu, automatyczne znakowanie pakietów oraz automatyczne mycie i dezynfekcję narzędzi wielorazowego użytku. Kontrola chemiczna procesów sterylizacji: stosowane są testy wieloparametrowe do każdego pakietu lub do pakietów reprezentatywnych.

W żadnym skontrolowanym podmiocie nie stwierdzono wykonywania resterylizacji lub reprocessowania wyrobów medycznych.

W szpitalu powiatowym w Sokołowie Podlaskim znajduje się dwustrefowa Lokalna Sterylizatornia. Ręczne mycie i dezynfekcja narzędzi odbywają się na oddziałach, następnie narzędzia przenoszone są w zamykanych pojemnikach do miejsca pakowania w rękawy papierowo-foliowe. Następnie transportowane do sterylizatora parowego. Materiały sterylne przechowywane są w magazynie sterylnym z podciśnieniem. Niezgodności z wymaganiami rozporządzenia są zawarte w wydanej decyzji administracyjnej.

Kontrola skuteczności sterylizacji:

- Fizyczna – wydruki z autoklawu, zapis na nośnikach lub prowadzenie rejestru sterylizacji.

- Chemiczna – każdy pakiet oznaczony jest datą sterylizacji, datą ważności, numerem cyklu i osobą odpowiedzialną za proces, każdy pakiet posiada test chemiczny 1 klasy.

Do każdego wsadu używany jest test 6 klasy.

- Biologiczna – codziennie wykonywany jest test Bowie-Dicka, co tydzień wykonywany jest test ampułkowy – Gentige, 1 raz w miesiącu Sporal typ A.

Preparaty używane w podmiotach dopuszczone do stosowania w lecznictwie.

Przechowywanie i stosowanie preparatów zgodne z zaleceniami producenta. Kontrolowane są terminy przydatności preparatów.

- liczba sterylizatorów:

rodzaj sterylizatorów	Podmioty wyk. działalność, lecz.	liczba sterylizatorów	
Autoklawy		2023	2024
	Szpitala	3	3
	lecznictwo ambulatoryjne	6	6
	gabinety praktyki lekarskiej	22	22

5. Dezynsekcja i deratyzacja

W przypadku wystąpienia problemu wzywana jest specjalistyczna firma zajmująca się dezynsekcją i deratyzacją.

6. Gospodarka odpadami niebezpiecznymi w miejscu powstawania

W SPZOZ transport odpadów zakaźnych z miejsca ich powstawania do miejsca wstępnego magazynowania odbywa się przy użyciu oznakowanych, zamykanych wózków koloru czerwonego. Następnie drogą zewnętrzną transportowane są do magazynu/komory odpadów niebezpiecznych, znajdującego się w odrębnym budynku na placu SP ZOZ. Każdorazowo po usunięciu odpadów z wózków, myje się je i dezynfekuje w budynku, w którym odbywa się magazynowanie odpadów lub w pomieszczeniu znajdującym się w budynku szpitala. Czyste wózki przechowuje się w wydzielonym pomieszczeniu, w budynku szpitala.

Odpady medyczne odpowiednio oznaczone są transportowane z oddziału 2 razy dziennie i w razie potrzeby. Transportowane w zamykanych pojemnikach do pomieszczenia zbiorczego, a następnie są odbierane przez firmę EMKA S.A., ul Jaktorowska 15A, 96-300 Żyrardów. Procedura postępowania z odpadami oparta jest o aktualne przepisy prawa.

Szpital posiada opracowane procedury sanitarno-higieniczne, dostępne w wersji papierowej i elektronicznej. Procedury oznakowane pieczęcią szpitala, datą sporządzenia, zatwierdzenia,

podpisem osób zatwierdzających i sporządzających ww. procedury. Pracownicy zapoznali się z procedurami, co zostało potwierdzone podpisem.

W innych podmiotach leczniczych odpady medyczne zbierane są w miejscu ich powstawania z podziałem na odpady zakaźne, specjalne i pozostałe. Podmioty lecznicze zobowiązane są do posiadania procedury postępowania z odpadami medycznymi.

Gospodarowanie odpadami odbywa się według procedur opartych na obowiązujących przepisach. Przedsiębiorcy posiadają zawarte umowy na odbiór odpadów medycznych.

Podczas kontroli sprawdzane są warunki przechowywania odpadów medycznych, częstotliwość ich odbioru, właściwe oznakowanie worków i pojemników na odpady.

Postępowanie z bielizną w podmiotach lecznictwa zamkniętego jest zgodne z opracowanymi procedurami. Inne podmioty lecznictwa zamkniętego zawarły umowę z firmą zewnętrzną na pranie bielizny. Transport wewnętrzny bielizny brudnej odbywa się w workach jednorazowych umieszczanych na stelażach, czysta bielizna przewożona jest w specjalnych wózkach przeznaczonych tylko do tego celu. W obiektach znajdują się pomieszczenia służące do przechowywania bielizny czystej i brudnej. Podczas kontroli sprawdzane były procedury postępowania i plany higieny. Część podmiotów używa wyłącznie jednorazowych fartuchów, podkładów itp.

7. Zakażenia szpitalne

SPZOZ w Sokołowie Podlaskim:

W skład Zespołu Kontroli Zakażeń Szpitalnych SPZOZ w Sokołowie Podlaskim wchodzi: lekarz posiadający specjalizację, pracujący 8 godzin miesięcznie oraz telefonicznie i on-line 166 godz., pielęgniarka ze specjalizacją pracująca 166 godzin miesięcznie (1 pielęgniarka na 278 łóżek) oraz diagnosta laboratoryjny posiadający odpowiednie kwalifikacje. Współpraca z PSSE opiera się na zgłaszaniu ognisk epidemicznych oraz przekazywaniu sprawozdań miesięcznych i rocznych. PSSE w Sokołowie Podlaskim sporządza analizę opartą na przekazanych danych.

W pozostałych podmiotach stacjonarnych wyznaczona jest osoba odpowiadająca za nadzór nad zakażeniami szpitalnymi.

W SPZOZ wdrożono procedurę: Zasady postępowania w przypadku identyfikacji szczepów Enterobacteriaceae produkujących karbapenemazy CPE. Dotyczy w szczególności *Klebsiella pneumoniae* NDM, KPC, OXA-48 z 29.01.2016 r. Procedura uwzględnia zasady

izolacji, dedykację drobnego sprzętu medycznego oraz badania pacjentów przy przyjęciu i podczas pobytu (z kontaktu), umieszczanie informacji w karcie pacjenta.

Karta oceny ryzyka zawiera informację o grupach pacjentów: hospitalizowanych w ciągu ostatniego pół roku, przebywających w placówkach długoterminowych, pacjentów z kontaktu z opieką medyczną w krajach o wysokiej zapadalności na zakażenia wywołane przez CPE oraz z wcześniejszym zakażeniem/nosicielstwem szczepu NDM/KPC/OXA-48.

Wszyscy pacjenci podejrzani o kolonizację lub zakażenie, u których wykonywane są badania przesiewowe przy przyjęciu do szpitala do momentu uzyskania wyniku badania są poddawani izolacji kontaktowej/stanowiskowej. Izolacja pacjenta kontynuowana jest po otrzymaniu wyniku dodatniego. Decyzję o wprowadzeniu izolacji podejmuje lekarz przyjmujący pacjenta do oddziału. Nadzór nad izolacją sprawuje ZKZS. Pacjent izolowany i jego rodzina są informowani o przyczynie i zasadach izolacji. Informacja o kolonizacji lub zakażeniu biologicznym czynnikiem chorobotwórczym jest zawarta w indywidualnej dokumentacji medycznej.

Badania przesiewowe w oddziale zleca lekarz prowadzący/dyżurny przy przyjęciu pacjenta. Badania wykonywane są w Laboratorium Diagnostycznym SPZOZ w Sokołowie Podlaskim, ul. Ks. Bosko 5. Laboratorium jest czynne w godzinach 7.00 do 14.35, dyżury pełnione są całodobowo. Laboratorium przekazuje telefonicznie informację do lekarza dyżurnego i pielęgniarki epidemiologicznej o wyhodowaniu drobnoustrojów alarmowych w ciągu 24 godzin, co skutkuje kontynuacją izolacji lub kohortacji pacjentów. Czas oczekiwania na wynik w formie papierowej wynosi do 48 h. Po otrzymaniu dodatniego wyniku badania lekarz i pielęgniarka w oddziale zakłada kartę drobnoustroju alarmowego i w przypadku wystąpienia objawów – lekarz wypełnia kartę zakażenia. Wszystkie karty są zatwierdzane przez Przewodniczącego Zespołu Kontroli Zakażeń Szpitalnych. Rejestry ww. kart są prowadzone przez specjalistę ds. epidemiologii w formie papierowej oddziałami, chronologicznie dla całego szpitala.

W szpitalu prowadzony jest rejestr pacjentów izolowanych.

Zgodnie z procedurą Izolacja chorych dla pacjentów objętych izolacją dedykowany jest drobny sprzęt, wszystkie procedury wykonywane są jako ostatnie. Wszystkie odpady medyczne oraz bielizna z sal izolacyjnych są traktowane jako zakażne przekazywane w czerwonych workach, w zamykanych pojemnikach do pomieszczenia zbiorczego. Personel używa odzieży ochronnej z krótkim rękawem. Funkcjonuje rejestr odzieży przekazanej do pralni.

W szpitalu Zarządzeniem nr 37/2018 Dyrektora Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Sokołowie Podlaskim z 28.12.2018 r. został powołany Zespół ds.

Szpitalnej Polityki Antybiotykowej. Dotychczas nie były prowadzone analizy zużycia antybiotyków w poszczególnych oddziałach.

Od 2014 roku szpital uczestniczy w programie WHO: „Higiena rąk to bezpieczna opieka”. Prowadzane są półroczne analizy zużycia preparatów do dezynfekcji rąk.

W 2024 roku zgłoszono do PPIS w Sokołowie Podlaskim wystąpienie 3 ognisk epidemicznych.

Wśród osób zakażonych w ogniskach znalazło się 9 pacjentów. W 2024 roku nie zanotowano zgonów osób zakażonych w ogniskach.

1. Oddział Anestezjologii i Intensywnej Terapii SPZOZ; czynnik chorobotwórczy:

Klebsiella pneumoniae MBL

- ✓ 3 pacjentów zakażonych w ognisku epidemicznym,
 - ✓ Czas trwania ogniska: od 27.06.2024 r. do 23.07.2024 r.
 - ✓ 04.07.2024 r. przeprowadzono kontrolę w związku z wystąpieniem ogniska.
- Nie stwierdzono nieprawidłowości.

2. Oddział Anestezjologii i Intensywnej Terapii SPZOZ; czynnik chorobotwórczy:

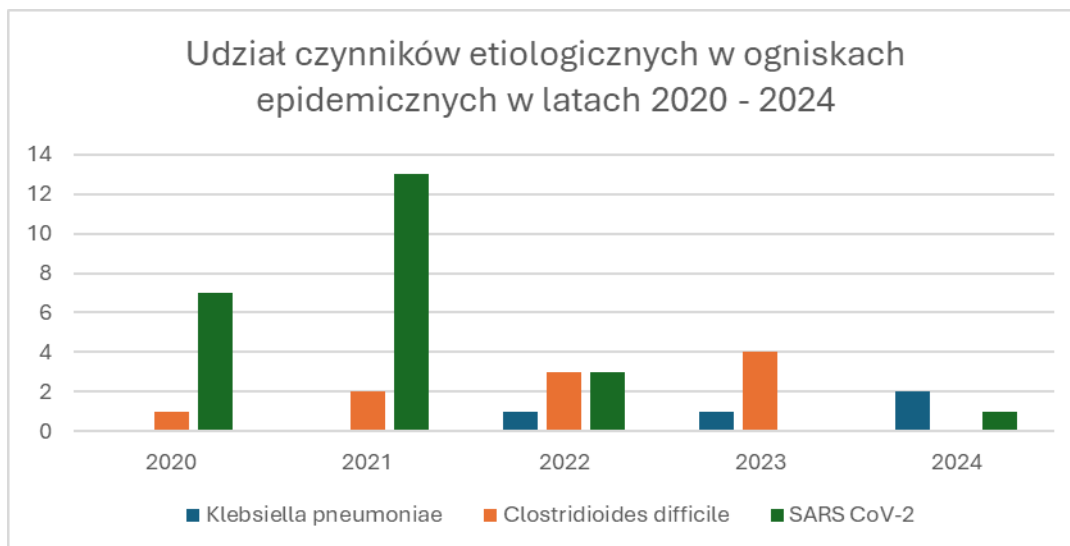
Klebsiella pneumoniae MBL

- ✓ 4 pacjentów zakażonych w ognisku epidemicznym,
- ✓ Czas trwania ogniska: od 06.11.2024 do 31.12.2024 r.
- ✓ 13.11.2024 r. przeprowadzono kontrolę w związku z wystąpieniem ogniska. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

3. Oddział Neurologiczny SPZOZ; czynnik chorobotwórczy: SARS-CoV-2

- ✓ 2 pacjentów zakażonych w ognisku epidemicznym,
- ✓ Czas trwania ogniska: od 02.12.2023 do 12.12.2024 r.
- ✓ 05.12.2024 r. przeprowadzono kontrolę w związku z wystąpieniem ogniska. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

W przypadku powzięcia podejrzenia wystąpienia ogniska epidemicznego bezzwłocznie podejmowane są działania mające na celu ograniczenie rozprzestrzeniania się ogniska. Działania te raportowane są we wstępnym raporcie o podejrzeniu lub wystąpieniu ogniska epidemicznego. Poza tym pracownicy PSSE pozostają w stałym kontakcie z przedstawicielami podmiotu, w którym wystąpiło ognisko.

W 2024 roku nie wystąpiło żadne ognisko epidemiczne spowodowane *Clostridioides difficile*. W przypadku każdego ogniska epidemicznego przeprowadzana była kontrola w oddziale. Ognisko spowodowane wirusem SARS CoV-2 zostało zarejestrowane w systemie SEPIS. Podczas kontroli sprawdzano realizację działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń. Szczegółowo analizowano procedury epidemiologiczne. W 2024 roku nie stwierdzono nieprawidłowości podczas przeprowadzonych kontroli. Nie wydano decyzji administracyjnej w związku z wystąpieniem ognisk epidemicznych.

8. Realizacja zadań związanych z kontrolą wewnętrzną w podmiotach wykonujących działalność leczniczą

Podmioty udzielające świadczeń zdrowotnych na terenie PSSE w Sokołowie Podlaskim posiadają opracowane i wdrożone procedury kontroli wewnętrznej. W 2024 r. postępowanie przedsiębiorców było zgodne z wymogami zawartymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dn. 27.05.2010 r. w sprawie zakresu, sposobu i częstotliwości prowadzenia kontroli wewnętrznej w obszarze realizacji działań zapobiegawczych szerzenia się zakażeń (Dz. U. z 2010 r Nr 100 poz. 646). Przedsiębiorcy prowadzący praktyki lekarskie przeprowadzali kontrole wewnętrzne w zakresie aktualizacji procedur higienicznych, oceny zgodności postępowania z obowiązującymi procedurami. Kontrole wewnętrzne przeprowadzają lekarze prowadzący praktyki. W przychodniach wyznaczana jest osoba lub zespół odpowiedzialny za przeprowadzanie kontroli i prowadzenie dokumentacji. Zakres kontroli zgodny jest z wymogami wynikającymi z rozporządzenia. Podczas każdej kontroli oceniana jest sporządzana dokumentacja dot. kontroli wewnętrznej.

9. Wdrożenie procedur poekspozycyjnych: w podmiotach leczniczych, prowadzone są rejestry zranień, w przypadku wystąpienia zdarzeń sporządzane są półroczne sprawozdania. Pracownicy są zapoznani z procedurami postępowania w przypadku ekspozycji.

10. Szkolenia:

- Narada Kierowników Oddziałów Epidemiologii i Kierowników Laboratoriów Mikrobiologii Klinicznej WSSE. Organizator – GIS.
- Narada pionu epidemiologii (wewnętrzna).
- Kongres Zdrowia Publicznego z okazji 70-lecia PIS.
- Standardy i normy etyczne podczas wykonywania czynności kontrolnych.

5.3 SZCZEPIENIA OCHRONNE

W 2024 roku szczepienia prowadzone były w 22 punktach szczepień znajdujących się w 2 publicznych (SPZOZ Sokołów Podlaski - 10 punktów szczepień i SPZOZ Węgrów – 1 punkt szczepień) i 11 niepublicznych podmiotach wykonujących działalność leczniczą. Wykonano 23 kontrole w podmiotach wykonujących szczepienia ochronne. Podczas przeprowadzonych kontroli w zakresie oceny wykonawstwa szczepień ochronnych nie stwierdzono nieprawidłowości skutkujących wydaniem decyzji administracyjnej bądź nałożeniem mandatu karnego. Kartoteki szczepienne znajdują się u lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej, odpowiedzialnych za realizację programu szczepień ochronnych. W ramach obowiązkowego Programu Szczepień Ochronnych prowadzone jest uodpornianie przeciwko: gruźlicy, wirusowemu zapaleniu wątroby typu B, błonicy, tężcowi, krztuścowi, inwazyjnym zakażeniom *Haemophilus Influenzae* typu b, poliomyelitis, odrze, śwince i różyczce, pneumokokom oraz rotawirusom. W ramach obowiązkowego kalendarza szczepień dzieci z grup ryzyka szczepione są przeciwko ospie wietrznej.

Wykonawstwo szczepień w poszczególnych rocznikach jest zgodne z obowiązującymi przepisami prawa. Obserwuje się wzrost zainteresowania szczepionkami skojarzonymi, finansowanymi przez rodziców.

Zgodnie z wytycznymi przygotowano zapotrzebowanie na preparaty szczepionkowe na rok 2025. Podczas kontroli zwracano uwagę na przechowywanie i dystrybucję szczepionek oraz wyszczepialność osób podlegających szczepieniom. Informowano pisemnie i ustnie osoby zajmujące się wykonawstwem szczepień o obowiązującym w roku 2024 Programie Szczepień

Ochronnych, który uwzględnia szczepienia obowiązkowe i zalecane. Zwrócono uwagę na możliwość wykorzystania do jego realizacji preparatów o wysokim stopniu skojarzenia. W celu wytworzenia i utrzymania odporności u osób poddawanych szczepieniom należy wziąć pod uwagę tzw. cykle szczepień, dawki pierwotne podstawowe i przypominające. Zwracano uwagę na wiek dzieci i młodzieży, którym podawane były poszczególne dawki szczepionek.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna oraz podmioty realizujące świadczenia w zakresie szczepień prowadzą rejestr odczynów poszczepiennych. W 2024 roku na terenie powiatu sokołowskiego zarejestrowano 3 niepożądane odczyny poszczepienne. Wystąpiły one po podaniu szczepionek DTP, Imovax Polio, Act-Hib, BCG, Gardasil 9. Wszystkie odczyny zakwalifikowano jako łagodne.

W celu poprawy zabezpieczenia szczepionek zgromadzonych w PSSE przed zmianą warunków ich przechowywania, urządzenia chłodnicze magazynu szczepionek PSSE są wyposażone w dodatkowe, 3 zewnętrzne urządzenia zasilające – UPS, które zapewniają stały i ciągły dopływ energii elektrycznej na wypadek wystąpienia awarii i przerwy w dostawie prądu. Dodatkowo w magazynie szczepionek jest zainstalowana klimatyzacja.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna sprawuje bieżący nadzór nad sposobem przekazywania i przechowywania szczepionek służących do przeprowadzania obowiązkowych szczepień ochronnych z wykorzystaniem Elektronicznego Systemu Nadzoru nad Dystrybucją Szczepionek (ESNDS). Przechowywanie i dystrybucja szczepionek odbywają się z zachowaniem zasad łańcucha chłodniczego.

W kwietniu 2024 r. włączono się do kampanii Inspekcji Sanitarnej zorganizowanej w związku z Europejskim Tygodniem Szczepień poprzez przygotowanie ekspozycji wizualnych w siedzibie PSSE i Gminnym Ośrodku Kultury i Sportu w Sterdyni, a także przygotowanie artykułu do lokalnej gazety

W okresie lipiec-wrzesień propagowano szczepienia ochronnych podczas lokalnych imprez poprzez organizację stoisk informacyjno-edukacyjnych.

PSSE w Sokołowie Podlaskim w 2024 roku prowadziła również dystrybucję preparatów szczepionkowych Cervarix i Gardasil 9 do realizacji bezpłatnych szczepień przeciw ludzkiemu wirusowi brodawczaka (HPV) w ramach powszechnego programu szczepień realizującego założenia i cele Narodowej Strategii Onkologicznej na lata 2020-2030.

W związku z koniecznością wzmożenia nadzoru nad poliomyelitis z uwagi na wykrywanie w ściekach wirusów polio pochodzenia szczepionkowego, przypominano pisemnie podmiotom leczniczym o zasadach zgłaszania i pobierania próbek do badań od przypadków OPW oraz o konieczności podjęcia działań mających na celu uzupełnienie/realizację szczepień dzieci

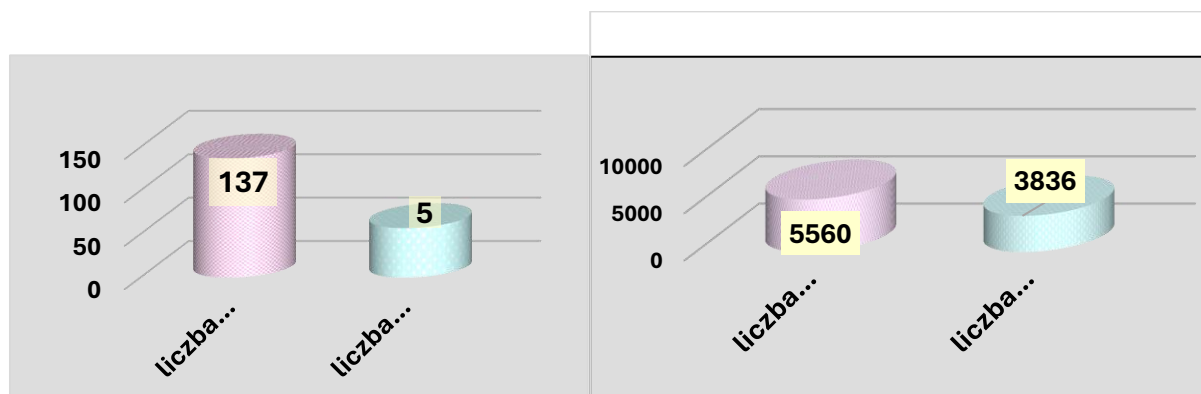
przeciw polio oraz podjęcie stosownych działań w stosunku do opiekunów prawnych, którzy odmawiają realizacji szczepień ochronnych.

Higiena Pracy

Nadzór bieżący

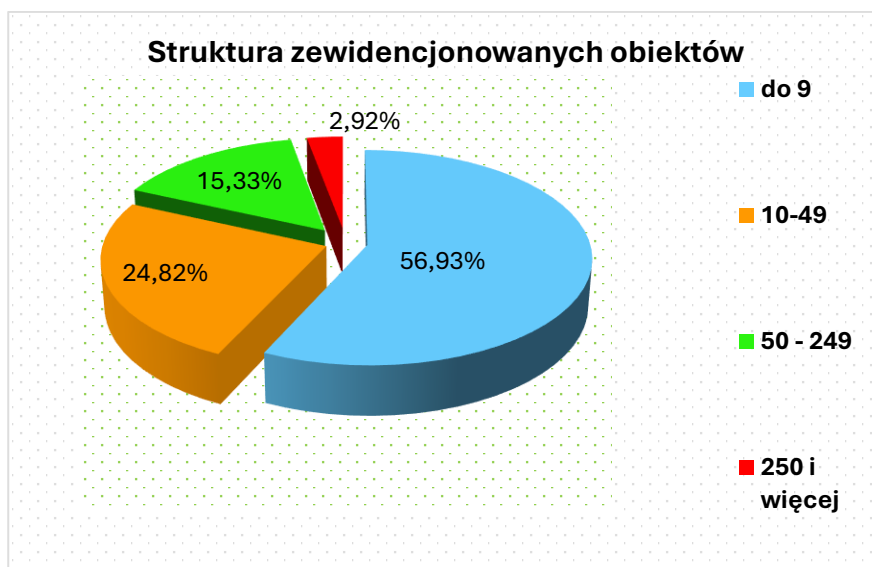
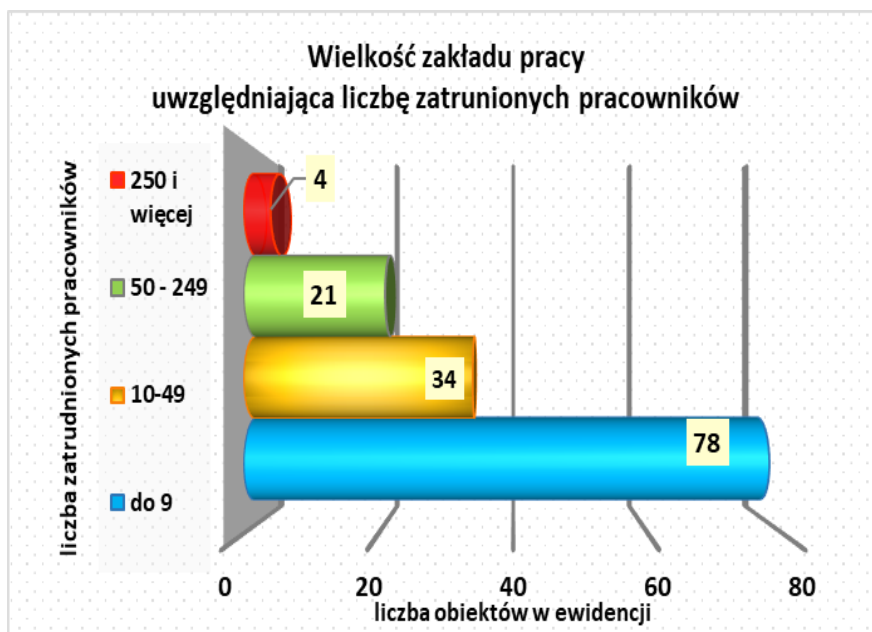
Higiena Pracy w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej wykonuje swoje zadania przede wszystkim poprzez nadzór nad warunkami zdrowotnymi środowiska pracy, prowadzenie postępowań w sprawach chorób zawodowych oraz kontrole chemikaliów, w tym produktów biobójczych, kosmetyków, detergentów i prekursorów narkotyków kat. 2 i 3.

Realizując powyższe zagadnienia, w 2024 r. zewidencjonowano 137 zakładów pracy, zatrudniających 5560 pracowników (w roku 2023 zewidencjonowano 130 zakładów, zatrudniające 5538 pracowników). Łącznie przeprowadzono 57 kontroli. Nadzorem objęto 41,61% zewidencjonowanych zakładów pracy, zatrudniających 68,99% pracowników.

Spośród zewidencjonowanych zakładów, przeważają zakłady małe, zatrudniające do 49 pracowników. W 2024 roku było ich 112, co stanowi 81,75% ogółu jednostek będących w ewidencji. Zakłady zatrudniające od 50-249 pracowników stanowiły 15,33% natomiast zakłady zatrudniające powyżej 250 stanowiły 2,92% ogółu zewidencjonowanych podmiotów gospodarczych. Szczegółowe informacje dotyczące podmiotów gospodarczych z podziałem na liczbę zatrudnionych pracowników, przedstawia poniższa tabela oraz wykresy.

Liczba zatrudnionych pracowników	do 9	10-49	50-249	250 i więcej
Liczba obiektów w ewidencji	78	34	21	4
Udział %	56,93%	24,82%	15,33%	2,92%

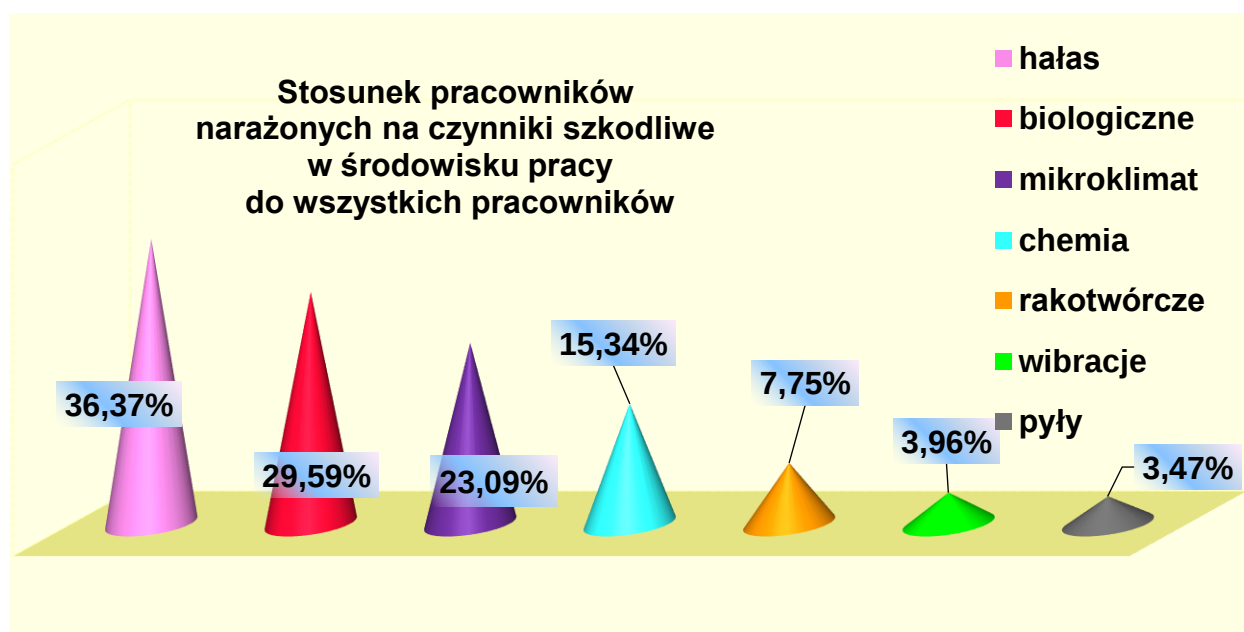

PKD	Rodzaj działalności	Liczba zatrudnionych objętych ewidencją	Liczba zakładów pracy w ewidencji	Liczba zatrudnionych w skontrolowanych obiektach	Liczba zakładów pracy skontrolowanych
02	Leśnictwo i pozyskiwanie drewna	36	1	36	1
10	Produkcja artykułów spożywczych	2392	19	1915	7
16	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli	70	6	55	4
17	Produkcja papieru i wyrobów z papieru	60	1	-	-
25	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń	191	4	181	3
28	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana	64	1	64	1
31	Produkcja mebli	154	3	139	1
33	Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	95	1	95	1
37	Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków	137	1	-	-
38	Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców	124	3	-	-
39	Działalność związana z rekultywacją i pozostała działalność usługowa związana z gospodarką odpadami	3	1	-	-
42	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej	13	1	-	-
45	Handel hurtowy i detaliczny pojazdami samochodowymi; naprawa pojazdów samochodowych	146	6	-	-
46	Handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi	70	2	-	-
47	Handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi	224	32	58	17
49	Transport lądowy oraz transport rurociągowy	192	2	-	-
71	Działalność w zakresie architektury i inżynierii; badania i analizy techniczne	42	5	-	-
78	Działalność związana z zatrudnieniem	9	1	9	1
81	Działalność usługowa związana z utrzymaniem porządku w budynkach i zagospodarowaniem terenów zieleni	83	1	83	1
84	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	178	3	120	1
85	Edukacja	7	1	-	-
86	Opieka zdrowotna	1086	18	983	9
87	Pomoc społeczna z zakwaterowaniem	111	2	67	1
93	Działalność sportowa, rozrywkowa i rekreacyjna	22	3	-	-
96	Pozostała indywidualna działalność usługowa	51	19	31	9
Razem		5 560	137	3836	57

Liczba zakładów pracy będących pod nadzorem Higieny Pracy PSSE w Sokołowie Podlaskim (działy wg PKD - stan na 31.12.2024 r.).

Z analizy narażenia zawodowego pracowników zatrudnionych w zewidencjonowanych w 2024 roku obiektach wynika, że najwięcej pracowników narażonych jest na hałas – jest ich 2022, następnie na czynniki biologiczne – 1645, mikroklimat – 1284, czynniki chemiczne – 853, czynniki rakotwórcze, mutagenne lub reprotoksyczne – 431, wibracje – 220 oraz pyły – 193.

Niniejszy wykres odzwierciedla stosunek pracowników narażonych na działanie ww. czynników szkodliwych w środowisku pracy do wszystkich pracowników.

W 3 zakładach pracy stwierdzono przekroczenie najwyższego dopuszczalnego natężenia (NDN) hałasu oraz w jednym - wskaźnika WBGT charakteryzującego warunki mikroklimatu gorącego.

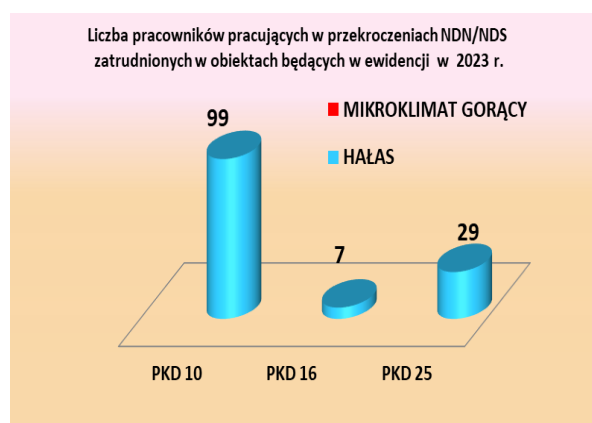
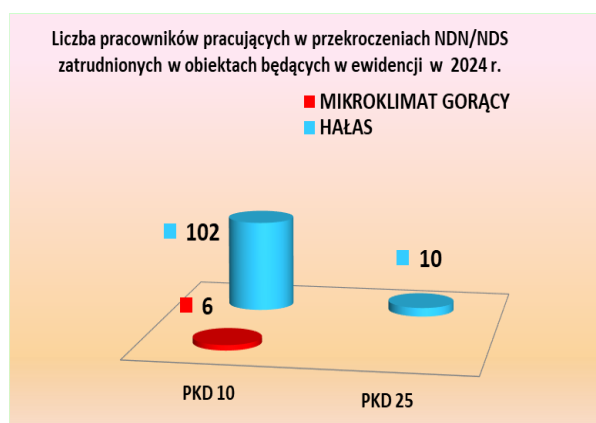
W 2024 roku w narażaniu na ponadnormatywny hałas pracowało 112 pracowników (2,01% ogółu zatrudnionych), a w przekroczeniu wskaźnika WBGT, charakteryzującego warunki mikroklimatu gorącego pracowało 6 pracowników (0,11% ogółu zatrudnionych).

W stosunku do roku 2023 warunki pracy poprawiono łącznie 26 pracownikom, w zakresie narażenia na ponadnormatywny hałas.

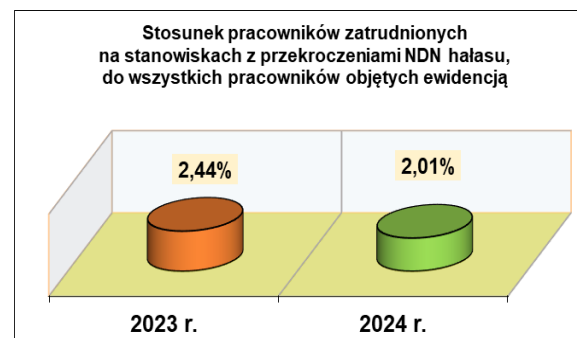
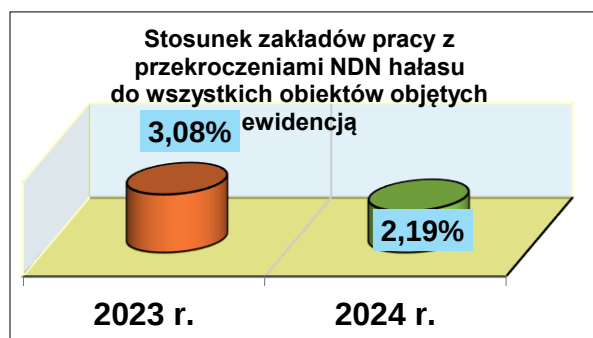
Zestawienie zakładów pracy, w których stwierdzono przekroczenia czynników szkodliwych dla zdrowia w

PKD	Rodzaj działalności	Liczba zakładów pracy, w których stwierdzono przekroczenia NDN	Liczba pracowników pracujących w 2024 r. w przekroczeniach NDN hałasu	Liczba pracowników pracujących w 2024 r. w przekroczeniach WBGT (mikroklimat gorący)
10	Produkcja artykułów spożywczych	3	102	6
25	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń	1	10	---
Razem		4	112	6

2024 r.

Poniższe wykresy przedstawiają stosunek pracowników zatrudnionych na stanowiskach z przekroczeniami NDN hałasu, do wszystkich pracowników objętych ewidencją oraz stosunek zakładów pracy z przekroczeniami NDN hałasu, do wszystkich zewidencjonowanych obiektów.

Zakłady pracy, w których podczas badań środowiska pracy, stwierdzono przekroczenie NDN dla hałasu, sporządziło i wdrożyło w życie programy działań organizacyjno-technicznych zmierzających do ograniczenia niekorzystnych skutków hałasu na zdrowie człowieka. Najwięcej pracowników zatrudnionych na stanowiskach pracy, na których przekroczona jest dopuszczalna wartość hałasu znajduje się w branży spożywczej

(102 pracowników). Spowodowane to jest faktem, że stanowiska pracy zlokalizowane są w pomieszczeniach, które muszą spełniać wymagania higieniczne i sanitarne, tzn. ściany i podłogi wykonane są z materiałów nienasiąkliwych, łatwo zmywalnych i nie ma możliwości zastosowania materiałów przystosowanych do tłumienia dźwięku. Ponadto, w celu zwiększenia wydajności zakłady wyposażane są w coraz większą liczbę urządzeń, które nie mogą być obudowywane, ze względu na spełnieniu wymogów systemów jakości. Ściany pomieszczeń muszą stanowić również dobrą izolację termiczną. W sytuacji, gdy obniżenie poziomu hałasu metodami technicznymi jest bardzo trudne, a czasami wręcz niewykonalne, pracodawcy są zobowiązani do sporządzenia i wprowadzenia w życie programu działań organizacyjno-technicznych, zmierzającego do jak najskuteczniejszego ograniczenia narażenia pracowników zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 5 sierpnia 2005 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy pracach związanych z narażeniem na hałas lub drgania mechaniczne. W ramach realizacji tych programów, pracownicy zatrudnieni w warunkach narażenia na hałas są informowani i szkoleni w temacie możliwych zagrożeń, przepisów i ochrony przed hałasem, wyposażani są w ochronniki słuchu, których stosowanie jest nadzorowane i egzekwowane przez pracodawcę, a strefy zagrożenia hałasem są oznakowane. Ponadto tam, gdzie to możliwe, jest wprowadzana rotacja pracowników na stanowiskach pracy oraz zwiększa się ilość przerw w pracy. Pracownicy objęci są również profilaktyczną opieką lekarską. Pracodawcy, realizując opracowane programy działań organizacyjnotechnicznych, zmierzających do ograniczenia narażenia pracowników na hałas, prowadzą także nadzór nad eksploatacją maszyn i urządzeń, modernizują parki maszynowe poprzez wprowadzanie nowych technologii i automatyzowanie części produkcji. Podejmują też działania w celu ograniczenia rozprzestrzeniania hałasu (transmisji) poprzez stosowanie środków ochrony zbiorowej (tam, gdzie to możliwe obudowy dźwiękochłonno-izolacyjne, ekrany akustyczne, kabiny dźwiękoizolacyjne, materiały pochłaniające dźwięk).

Postępowanie administracyjno-egzekucyjne

Podczas kontroli przeprowadzonych w 2024 r. w 1 obiekcie stwierdzono brak ocen ryzyka zawodowego dla sześciu stanowisk pracy oraz przekroczenie wskaźnika obciążenia termicznego WBGT charakteryzującego warunki mikroklimatu gorącego na trzech stanowiskach pracy.

W związku z powyższym wydano 1 decyzję nakazujących usunięcie ww. nieprawidłowości. Ponadto, wydano 1 decyzję obciążającą opłatą, zgodnie z art. 36 ustawy z dnia 14 marca 1985 roku o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, z którego wynika, że za badania laboratoryjne oraz

inne czynności (w tym kontrole) wykonywane przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej, w związku ze sprawowaniem bieżącego i zapobiegawczego nadzoru sanitarnego, pobiera się opłaty w wysokości kosztów ich wykonania od osób lub jednostek organizacyjnych obowiązanych do przestrzegania wymagań higienicznych i zdrowotnych, jeżeli w wyniku takich kontroli/badań stwierdzono naruszenia tych wymagań.

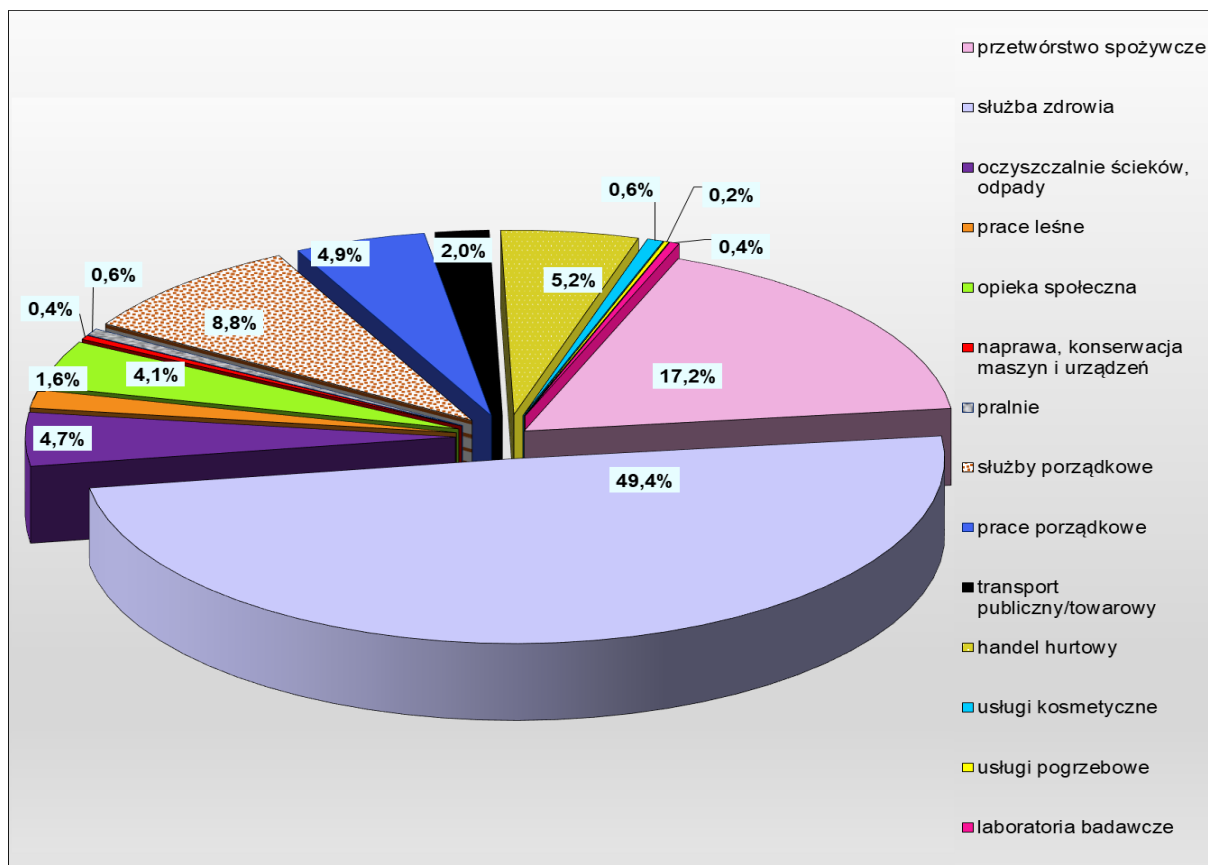
Nie wydano decyzji unieruchamiających zakłady, oddziały lub stanowiska pracy, nie prowadzono również postępowania egzekucyjnego.

Czynniki biologiczne

Narażenie na czynniki biologiczne w środowisku pracy występuje w 51 obiektach będących w ewidencji Higieny Pracy. Spośród zewidencjonowanych obiektów najwięcej pracowników narażonych na działanie szkodliwych czynników biologicznych zatrudnionych jest w podmiotach leczniczych (813 pracowników) oraz zakładach przetwórstwa spożywczego (283 pracowników). Pozostali pracownicy zatrudnieni są w następujących grupach obiektów: służby porządkowe (Policja, Straż Pożarna – 145), handel hurtowy (85 pracowników), oczyszczalnie ścieków i odpady (77 pracowników), opieka społeczna (67 pracowników), prace porządkowe (81 pracowników), transport publiczny/towarowy (33 pracowników), prace leśne (26 pracowników), pralnie (10), usługi kosmetyczne (10 pracowników), badania laboratoryjne (6 pracowników) oraz, naprawa, konserwacja urządzeń i maszyn (6 pracowników), usługi pogrzebowe (3 pracowników).

W 2024 r. w niniejszym zakresie przeprowadzono 25 kontroli w 25 obiektach, w których na czynniki biologiczne narażonych było 1645 pracowników. Podczas kontroli nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości.

Poniższy wykres przedstawia stosunek pracowników narażonych na czynniki biologiczne w poszczególnych branżach, do wszystkich pracowników narażonych na czynniki biologiczne zewidencjonowanych w 2024 roku.

Substancje chemiczne i ich mieszaniny

W ramach nadzoru nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami, w roku 2024 skontrolowano 35 podmioty spośród 80 zewidencjonowanych, w których stosowane są niebezpieczne substancje chemiczne i ich mieszaniny oraz 7 obiekty (z 26 w ewidencji) zajmujące się wprowadzaniem do obrotu ww. produkty. Przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości.

Prekursory narkotyków

Pod nadzorem Higieny Pracy znajdują się 3 podmioty wprowadzające do obrotu aceton, będący prekursorami narkotyków kategorii 3 oraz 7 obiektów, w których są stosowane prekursory narkotyków kategorii 2 i 3. W 2024 r. przeprowadzono 2 kontrole w obiektach stosujących prekursory w działalności zawodowej.

Podczas kontroli nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości.

Produkty biobójcze

W ewidencji obiektów prowadzonych przez Higienę Pracy znajduje się 12 dystrybutorów wprowadzających do obrotu produkty biobójcze oraz 87 podmiotów stosujących produkty biobójcze, głównie do dezynfekcji powierzchni, rąk lub różnego rodzaju sprzętu.

W 2024 roku przeprowadzono łącznie 42 kontrole zarówno u stosujących jak i wprowadzających do obrotu produkty biobójcze. Podczas kontroli nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości.

Na terenie powiatu sokołowskiego nie występują podmioty zobowiązane do uzyskania pozwolenia na obrót produktem biobójczymi.

Czynniki rakotwórcze lub mutagenne

Państwowa Inspekcja Sanitarna w ramach sprawowanego nadzoru nad warunkami pracy duży nacisk kładzie na występujące w środowisku pracy czynniki o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym. Dnia 28 lipca 2024 roku weszło w życie rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2024 r. w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym w środowisku pracy (Dz. U. z 2024 r. poz. 1126). Rozporządzenie to wprowadza m.in. pojęcie substancji i mieszanin reprotoksycznych czyli niekorzystnie wpływających na funkcje rozrodcze i płodność u dorosłych mężczyzn i kobiet oraz toksyczność rozwojową potomstwa w następstwie narażenia na substancję lub mieszaninę. Przykładowe substancje reprotoksyczne: metale i/lub ich związki (ołów, kadm, chrom, nikiel, rtęć, metylortęć), związki boru (tritylenek diboru, kwas borowy, borany), tlenek węgla, niektóre pestycydy i biocydy, ftalany, rozpuszczalniki organiczne, (np. 2-metoksyetanol, 2-etoksyetanol), formamid, n-metylopirolidon, n-etylopirolidon, imidazol i jego pochodne (np. 4-metyloimidazol), dimetyloformamid.

Na terenie powiatu sokołowskiego występowanie czynników rakotwórczych lub mutagennych na stanowisku pracy stwierdzono w 36 zewidencjonowanych obiektach.

W 2024 r. narażonych na działanie czynników rakotwórczych/mutagennych/reprotoksycznych (CMR) na stanowiskach pracy było 439 pracowników (pracownik liczony jeden raz niezależnie od liczby czynników, na które jest narażony) w tym 111 kobiet.

W zakładach pracy zidentyfikowano następujące czynniki chemiczne sklasyfikowane jako CMR: benzyna, formaldehyd, fenoloftaleina, chromian potasu, dichromian potasu, diwodorotlenek kobaltu, siarczan kobaltu, kwas borowy, tlenek węgla oraz chinolina. Oprócz narażenia na czynniki chemiczne pracownicy narażeni są na promieniowane jonizujące oraz następujące procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym lub mutagennym, tj.: prace związane z narażeniem na pył drewna, prace związane z narażeniem przez skórę na działanie olejów mineralnych użytych wcześniej w silnikach spalinowych wewnętrznego spalania w celu

smarowania i schładzania części ruchomych silnika, oraz prace związane z narażeniem na spaliny emitowane z silników Diesla.

Kontrolą objęto 13 zakładów pracy, zatrudniających 212 pracowników (w tym 21 kobiet).

Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w niniejszym zakresie.

W zakładach pracy, gdzie występuje narażenie na szkodliwe czynniki rakotwórcze/mutagenne/reprotoksyczne, pracownicy objęci są profilaktyczną opieką zdrowotną oraz informowani są o zagrożeniach związanych z tymi czynnikami i o ryzyku zawodowym. W zakładach stosowane są środki ochrony zbiorowej oraz środki ochrony indywidualnej. Pracownicy mają zapewnione właściwe warunki przechowywania odzieży własnej, roboczej i ochronnej, a także miejsca do spożywania posiłków zgodne z obowiązującymi przepisami.

Stacje Paliw

W ewidencji podmiotów gospodarczych objętych nadzorem w 2024 r. znajdowało się 19 stacji paliw, zatrudniających 164 pracowników. Podczas przeprowadzanych kontroli, oprócz nadzoru nad warunkami pracy, oceniano także spełnianie przez stacje paliw obowiązku posiadania koncesji w zakresie dotyczącym paliw ciekłych, wpisu do rejestru oraz zgłoszenia do Prezesa URE infrastruktury paliw ciekłych. Łącznie skontrolowano 3 stacje paliw.

Kontrole nie wykazały nieprawidłowości.

Podmioty lecznicze

Higieny Pracy, w 2024 r. zewidencjonowała 18 podmiotów wykonujących działalność leczniczą, w których zatrudnionych jest 1086 pracowników oraz 2 domy pomocy społecznej, zatrudniające 111 pracowników.

W 2024 r. skontrolowano 9 podmioty lecznicze, zatrudniający 983 pracowników oraz 1 dom pomocy społecznej zatrudniający 67 pracowników.

Na terenie powiatu sokołowskiego nie występują obiekty, w których stosowane są cytostatyki. Podczas kontroli nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości.

Choroby zawodowe

W 2024 r. do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sokołowie Podlaskim wpłynęło 22 podejrzeń chorób zawodowych (o 2 więcej niż w 2023 r.).

Łącznie sporządzono 21 zbiorczych kart oceny narażenia zawodowego, które wysłane zostały do jednostek orzeczniczych. W ramach zbierania materiału dowodowego przeprowadzono 25 wizytacji/spotkań.

Wystawiono 16 decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej. Nie wydano żadnej decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej. Od żadnej z wydanych w 2024 r. decyzji nie było odwołań.

W 2024 r. stwierdzono 3 jednostki chorobowe:

- zespół cieśni w obrębie nadgarstka, występujący na stanowiskach, na których charakter wykonywanych prac wiązał się z monotypią ruchów ręki o charakterze zginania i prostowania nadgarstka i palców, obciążone dużą ilością powtarzalnych ruchów – 9 decyzji;
- choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa (borelioza) – 6 decyzji;
- przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat u nauczycieli – 1 decyzja (3 - niedowład mięśni wewnętrznych krtani z wrzecionowatą niedomykalnością fonacyjną głosu i trwałą dysfonią);

Ilość stwierdzonych chorób zawodowych w latach 2020–2024 przedstawia poniższa tabela i wykres:

Stwierdzona jednostka chorobowa (pozycja w wykazie chorób zawodowych)	2020	2021	2022	2023	2024
Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa Borelioza (poz. 26)	5	3	1	3	6
Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy: Zespół cieśni w obrębie nadgarstka (poz. 20. 1)	5	5	5	9	9
Przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy (poz.19)	3	-	-	2	-
Przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat (poz.15)	-	-	2	4	1
Razem:	13	8	8	18	16

Środki Zastępcze

W 2024 r. do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej nie wpłynęły żadne informacje dotyczące podejrzenia wytwarzania lub/i wprowadzania do obrotu środków zastępczych lub/i nowych substancji psychoaktywnych.

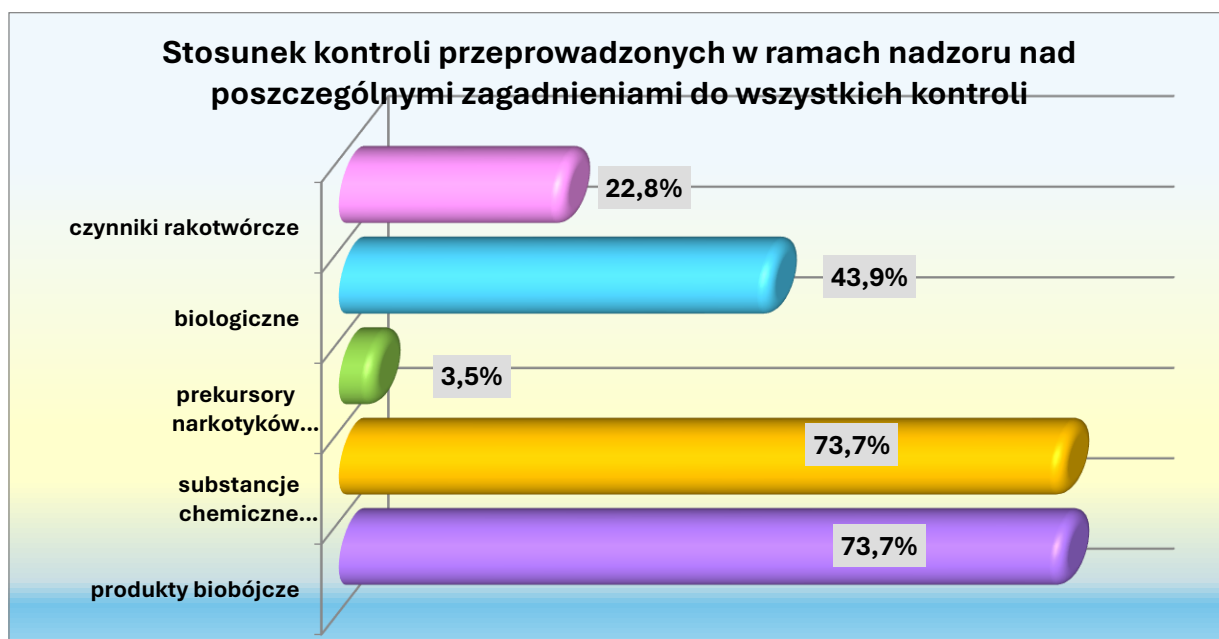
Detergenty, Kosmetyki

W 2024 r. do wykazu zakładów wytwarzających produkty kosmetyczne na terenie powiatu sokołowskiego wpisany został 1 obiekt. Nie występują natomiast producenci detergentów, środków powierzchniowo czynnych do detergentów ani podmioty zmieniające właściwości detergentu bądź środka powierzchniowo czynnego do detergentu, lub tworzące bądź zmieniające jego oznakowanie.

Podsumowanie

- W ewidencji obiektów będących pod nadzorem higieny pracy w 2024 r. znajdowało się 137 obiektów, zatrudniające 5.560 pracowników. Przeprowadzono 57 kontroli w 57 obiektach. Nadzorem objęto 3836 pracowników.
- Podczas kontroli, oprócz przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne, dotyczących utrzymania należytego stanu pomieszczeń pracy, pomieszczeń higienicznosanitarnych, terenu zakładu pracy oraz warunków zdrowotnych środowiska pracy, kontrolowano także przestrzeganie obowiązków wynikających z ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach oraz z rozporządzeń Wspólnot Europejskich w niej wymienionych, a także przepisów dotyczących wprowadzania do obrotu produktów biobójczych i substancji czynnych, prekursorów narkotyków kategorii 2 i 3 oraz stosowanie ich w działalności zawodowej.

Strukturę ocenianych podczas kontroli zagadnień przedstawia poniższy wykres.

Higiena Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku

Pod nadzorem Sekcji Higieny Żywności i Żywienia, według stanu na dzień 31.12.2024 r., znajdowało się 1418 obiektów. Zgodnie z Harmonogramem nadzoru nad obiektami PSSE w Sokołowie Podlaskim na 2024 rok zaplanowano 94 kontrole w nadzorowanych obiektach. Nie skontrolowano 15 obiektów ze względu na zakończenie bądź zawieszenie działalności w okresie sprawozdawczym.

Obiekty skontrolowane należą do 5 grup rodzajowych:

Rodzaj obiektu	Liczba obiektów		Liczba kontroli		Liczba i kwota mandatów		Liczba obiektów niezgodnych z wymaganiami i wg arkusza		Liczba pobranych próbek/kwestionowane	
Rok	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023
produkcji żywności	808	723	36	37	-	1/200	-	-	57/0	52/0
obrotu żywnością	472	453	143	134	21/4000	15/2550	-	-	182/5	222/5
żywienia zbiorowego otwartego	56	51	36	40	6/1200	6/1100	-	-	1/0	-
żywienia zbiorowego zamkniętego	67	73	28	41	1/200	2/400	-	-	-	-
miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością	13	14	-	1	-	-	-	-	-	-
Razem	1418	1314	243	259	28/5300	24/4250	-	-	243/5	265/6

Zakłady produkcji żywności- są przedmiotem wnikliwych kontroli z powodu dużej zależności pomiędzy stanem sanitarno-technicznym obiektów a bezpieczeństwem zdrowotnym żywności w nich produkowanej. Do tej grupy należą: wytwórnie lodów tradycyjnych (3), automaty do lodów (3), wytwórnie tłuszczów roślinnych (2), piekarnie (6), ciastkarnie (8), zakłady przemysłu zbożowo-młynarskiego (1), przetwórnie owocowo-warzywne (2), zakłady garmażeryjne (1), wytwórnie wyrobów cukierniczych (1), wytwórnie koncentratów spożywczych (2), producenci pierwotni dostawcy bezpośredni i rolniczy handel detaliczny (762), producenci żywności w warunkach domowych (4), inne wytwórnie żywności (13).

Do grupy inne wytwórnie żywności należą: 1 wytwórnia wafli, 2 zakłady konfekcjonowania przypraw, 1 linia plasterkowania wyrobów VEGE w Sokołowskich Zakładach Mięśnych, 1 zakład produkcji liofilizowanych kiełków roślinnych, 5 pieczarekarni i 3 zakłady zbożowe.

Według arkusza oceny zgodności wszystkie nadzorowane zakłady produkcyjne zostały ocenione jako zgodne z wymaganiami.

W 2024 roku postępowania administracyjno-nakazowego i mandatowego nie prowadzono w żadnym zakładzie produkcyjnym.

Do badań laboratoryjnych pobrano w tej grupie obiektów łącznie 57 próbek żywności, w tym:

- 20 próbek ciast z kremami w ciastkarniach do oceny poziomu zanieczyszczeń mikrobiologicznych,
- 15 próbek lodów w wytwórniach lodów tradycyjnych do oceny poziomu zanieczyszczeń mikrobiologicznych,
- 1 próbkę mąki w piekarniach do oceny poziomu zawartości mykotoksyn i alkaloidów sporyszu,
- 1 próbkę ziaren zbóż konsumpcyjnych w zakładach zbożowych do zawartości mykotoksyn i alkaloidów sporyszu (1 próbka żyta),
- 10 próbek owoców mrożonych w przetwórnictwach owocowo-warzywnych do oceny poziomu zanieczyszczeń mikrobiologicznych,
- 8 próbek od producentów pierwotnych, w tym 7 (2 próbki ziemniaków, 2 próbki chrzanu, 1 próbka świeżych owoców, 2 próbki ziarna zbóż konsumpcyjnych) do badań na zawartość metali ciężkich i 1 próbkę (cebula) do badań na zawartość pestycydów,
- 2 próbki oleju rzepakowego do badań zawartości wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (wwa).

Żadnej próbki w tej grupie obiektów nie kwestionowano.

W roku 2024 w tej grupie obiektów 3 producentów eksportowało na szeroką skalę swoje produkty do krajów spoza Unii Europejskiej, tj. do Ukrainy, Chin, Kanady i USA. Łącznie wydano 96 świadectw eksportowych.

W okresie sprawozdawczym znacząco wzrosła również liczba producentów pierwotnych, głównie rzepaku, co jest związane z produkcją olejów roślinnych do celów spożywczych przez jeden podmiot działający na terenie powiatu sokołowskiego.

Obiekty obrotu żywnością - w ewidencji znajdują się: 121 sklepów spożywczych, w tym 17 supermarketów, 2 kioski szkolne, 16 aptek, 12 magazynów hurtowych, 55 obiektów ruchomych i tymczasowych (handel obwoźny), 187 środków transportu, 79 innych obiektów obrotu żywnością (punkty sprzedaży na stacjach paliw, saloniki prasowe, kluby fitness, punkty skupu świeżych owoców i warzyw, urządzenia dystrybucyjne).

Wzrost liczby obiektów w tej grupie, w porównaniu do roku poprzedniego, wynika z wpisania do rejestru znacznej ilości środków transportu przez firmy transportowe.

Według arkusza oceny stanu sanitarnego zakładów obrotu żywnością wszystkie oceniono jako zgodne z wymaganiami.

Postępowanie administracyjno-nakazowe prowadzono w 1 sklepie spożywczym, 1 supermarkecie i 1 hurtowni odnośnie do poprawy stanu techniczno-sanitarnego powierzchni oraz sprzętu. W przypadku hurtowni zalecenia wykonano. W przypadku sklepu i supermarketu termin wykonania wyznaczono na 2025 rok.

Postępowanie mandatowe prowadzono w 9 sklepach spożywczych, w 3 supermarketach, w 2 hurtowniach, w 6 obiektach handlu obwoźnego oraz w 1 na stacji paliw. Łącznie nałożono 21 mandatów karnych na kwotę 4.000 zł., w tym: 10 za brak bieżącej czystości i brak realizacji procedur Dobrej Praktyki Higienicznej (GHP), 3 za brak identyfikowalności sprzedawanej żywności, 3 za sprzedaż przeterminowanej żywności oraz 4 za brak aktualnych orzeczeń lekarskich do celów sanitarno-epidemiologicznych.

W przypadku jednego magazynu skierowano wniosek o ukaranie do Mazowieckiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Warszawie na podstawie art. 103 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2023 r., poz. 1448) za prowadzenie działalności w zakresie magazynowania środków spożywczych bez złożenia wniosku o zatwierdzenie i wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli żywności. Wniosek złożony w grudniu 2024 roku. Brak rozstrzygnięcia na dzień 31.12.2024 r.

W ramach planowanej urzędowej kontroli żywności i monitoringu krajowego celem sprawdzenia jakości zdrowotnej żywności oferowanej klientowi w 2024 roku pobrano 118 próbek żywności w supermarketach, 26 w sklepach spożywczych, 32 w magazynach hurtowych, 5 w innych obiektach obrotu żywnością, 1 w obiekcie handlu obwoźnego.

Próbki pobierano do badań w kierunkach:

- zawartość metali szkodliwych dla zdrowia,
- zawartość substancji dodatkowych,
- zawartość azotanów,

- zawartość pestycydów,
- zawartość kwasu erukowego,
- zawartość mykotoksyn i alkaloidów sporyszu.
- ocena parametrów mikrobiologicznych.

Zakwestionowano 5 próbek fileta z piersi kurczaka klasa A, pobranego w supermarkecie, ze względu na obecność Salmonella w 4 z 5 próbek.

Obiekty żywienia zbiorowego otwartego – w ewidencji w 2024 roku było 56 obiektów, w tym: 31 zakładów żywienia zbiorowego otwartego, 24 zakłady małej gastronomii, 6 zakładów małej gastronomii typu obwoźnego oraz 6 gospodarstw agroturystycznych. Zakłady żywienia zbiorowego otwartego to restauracje prowadzące produkcję dań od surowca do gotowej potrawy, podawanych w naczyniach wielokrotnego użytku. Prawie wszystkie oferują swoje wyroby „na wynos”, z własnym transportem do klienta. W grupie zakładów małej gastronomii przeważają obiekty o niewielkiej powierzchni produkcyjnej, gdzie działalność polega na sporządzaniu dań w oparciu o półprodukty (mrożonki) lub produkty gotowe, podawanych w naczyniach jednorazowego użytku. W tej grupie znajduje się 7 obiektów oferujących dania kuchni orientalnej (kebab – 5, sushi – 1, kuchnia chińska – 1).

Zakłady małej gastronomii typu obwoźnego to głównie przyczepy prowadzące sprzedaż kebabu i zapiekanek, lodów typu włoskiego i deserów w oparciu o półprodukty, w naczyniach jednorazowego użytku. Z reguły prowadzące działalność w sezonie letnim.

Zarejestrowane gospodarstwa agroturystyczne organizują wypoczynek dla dzieci i młodzieży w formie obozów z pełnym wyżywieniem. Obiekty kontrolowane każdorazowo po zgłoszeniu obozu, w trakcie jego trwania.

W grupie zakładów żywienia zbiorowego otwartego tylko jeden obiekt oceniono według arkusza oceny jako zakład wysokiego ryzyka. Pozostałe oceniono jako zakłady średniego lub niskiego ryzyka.

W 2024 roku w tej grupie obiektów nałożono 6 mandatów karnych za brak bieżącej czystości podczas sporządzania potraw.

Postępowanie administracyjno-nakazowe prowadzono w 2 obiektach odnośnie do poprawy stanu techniczno-sanitarnego. W jednym przypadku zalecenia w roku sprawozdawczym wykonano. W drugim przypadku termin realizacji wyznaczono na 2025 roku.

Wszystkie nadzorowane obiekty posiadają wdrożone zasady GHP/GMP oraz system HACCP.

Do badań laboratoryjnych pobrano w restauracji 1 próbkę kukurydzy przeznaczonej na popcorn do badań na zawartość mykotoksyn. Wyniku badań nie kwestionowano.

Obiekty żywienia zbiorowego zamkniętego – 67 obiektów dostępnych dla określonych grup konsumentów, tj.:

- 1 blok żywienia w szpitalach w systemie cateringowym,
- 3 bloki żywienia w domach opieki społecznej,
- 6 stołówek w żłobkach, w tym 5 w systemie cateringowym,
- 25 stołówek szkolnych, w tym: 7 stołówek z żywieniem w systemie cateringowym,
- 1 stołówka w internacie,
- 2 stołówki na obozach,
- 16 stołówek przedszkolnych, w tym: 7 stołówek z żywieniem w systemie cateringowym,
- 1 stołówka w domu dziecka,
- 12 innych zakładów żywienia, w tym: 9 sal bankietowych, 1 obiekt hotelarsko-gastronomiczny zajmujący się organizacją zamkniętych imprez okolicznościowych z wyżywieniem, 1 blok żywienia Caritas - prowadzący organizację wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci i młodzieży oraz żywienie uczestników terapii zajęciowych, 1 całodobowy zakład rehabilitacji,
- 2 zakłady usług cateringowych, jeden prowadzący produkcję wyrobów garmażeryjnych mącznych (pierogi, pyzy, kluski śląskie, itp.) na zamówienia indywidualnych odbiorców, sporadycznie dostarczane do sklepów, drugi to stołówka produkująca posiłki regeneracyjne dla innego zakładu produkcyjnego oraz dania i ciasta na indywidualne zamówienia.

W większości przypadków są to obiekty dobre pod względem techniczno-sanitarnym. Z roku na rok rośnie liczba stołówek w systemie cateringowym, serwujących dania wyprodukowane przez firmy zewnętrzne.

Wszystkie obiekty według arkusza oceny stanu sanitarnego oceniono jako zgodne z wymaganiami i posiadają wdrożone zasady GHP/GMP oraz system HACCP.

W 2024 roku postępowania administracyjnego nie prowadzono. W przypadku jednej stołówki szkolnej wpłynęła 1 interwencja dotycząca obecności ciała obcego w posiłku obiadowym. W obiekcie nałożono mandat karny za brak higieny przy sporządzaniu posiłków.

W przypadku placówek oświatowych jadłospisy oceniano pod kątem zgodności z wymaganiami rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 25 sierpnia 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach

żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach. W placówkach szkolnych i przedszkolnych dużo uwagi poświęcano realizacji wymagań rozporządzenia, szczególnie w kwestii jakie środki spożywcze spełniają kryteria ww. przepisu. Ocenę przeprowadzono w 5 stołówkach szkolnych oraz w 5 stołówkach przedszkolnych.

Najczęściej powtarzające się nieprawidłowości to:

- w przedszkolach

1. brak co najmniej 2 porcji mleka – 1 przypadek,
2. brak co najmniej 1 porcji nasion roślin strączkowych – 2 przypadki,
3. brak co najmniej 1 porcji owoców – 1 przypadek,
4. więcej niż 2 porcje potraw smażonych w analizowanym jadłospisie (5 dni) - 1 przypadek,

- w szkołach

1. brak porcji warzyw do obiadu - 2 przypadki,
2. brak porcji ryby – 1 przypadek.

Uwagi i zalecenia przekazywano osobom odpowiedzialnym za prowadzenie placówek.

W roku 2024 w placówkach żywienia zbiorowego zarówno otwartego, jak i zamkniętego, podobnie jak w latach ubiegłych, podczas kontroli koncentrowano się również na zagadnieniach związanych z wymaganiami w zakresie przekazywania konsumentom informacji dotyczących sporządzanych potraw, ze szczególnym uwzględnieniem informacji o substancjach alergennych, zawartych w serwowanych posiłkach, zgodnie z zapisami art. 44 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 i (WE) nr 1925/2006 oraz uchylenia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektyw Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004 (Dz. Urz. UE L 304 z dn. 22.11.2011 r. ze zm.) oraz § 19 Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych (Dz. U. z 2015 r., poz. 29, z późn.zm.). Uwagi wniesiono w 2 zakładach żywienia zbiorowego otwartego, tj: brak wyróżnienia alergenów w składzie w obu przypadkach oraz brak składu produktów złożonych w jednym przypadku.

Miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością - na nadzorowanym terenie nie ma wytwórni, importerów bądź hurtowników materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

W 2024 roku w ewidencji ujęto 13 sklepów ze sprzętem gospodarstwa domowego. Nie planowano żadnych kontroli. Do badań laboratoryjnych w zakresie migracji specyficznej kadmu i ołowiu porano 2 próbki naczyń szklanych i 1 próbkę naczyń ceramicznych. Żadnej próbki nie kwestionowano.

W ramach prowadzonej działalności kontrolnej w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego żywności:

Nie wstrzymano działalności w żadnym obiekcie.

Nieskierowanego wniosków o ukaranie do Sądu Grodzkiego.

Nie zarejestrowano ognisk zbiorowych zatruc pokarmowych.

Skierowano 1 wniosek o ukaranie do Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Warszawie.

Wydano 212 decyzji administracyjnych, w tym 5 nakazowych, 38 decyzji zmieniających, 97 decyzji płatniczych oraz 72 decyzje zatwierdzające.

Łącznie przeprowadzono w 2024 roku 243 kontrole obiektów żywnościowo-żywieniowych, w tym:

- a. 77 kontroli kompleksowych,
- b. 7 kontroli sprawdzających,
- c. 29 kontroli interwencyjnych, w tym:
 - 18 w ramach systemu RASFF,
 - 8 w związku ze skargami konsumentów,
 - 1 w związku z podejrzeniem wystąpienia zbiorowego zatrucia pokarmowego związanego ze spożyciem produktów, pochodzących od nadzorowanego producenta,
 - 1 w związku z pismem PLW dot. kwestionowanej próbki fileta z indyka,
 - 1 w związku z wycofywaniem z obrotu suplementu diety Parazytek Plus,
- d. 130 kontroli tematycznych, w tym:
 - 77 w związku ze złożeniem wniosku o zatwierdzenie lub wpis do rejestru zakładów bądź w związku z rozszerzeniem działalności,
 - 21 w ramach akcji „Bezpieczne Ferie i Lato 2024”,
 - 14 w ramach wzmożonego nadzoru nad produkcją i sprzedażą bezpośrednią owoców miękkich,
 - 6 w ramach targowiskowej sprzedaży żywności,
 - 2 w związku z oceną produktów pochodzących z Ukrainy,
 - 4 w ramach wspólnych kontroli z IOŚ i PIORiN,

- 4 dot. znakowania produktów specjalnego przeznaczenia żywieniowego,
- 1 dot. wprowadzania do obrotu „alkotubek”,
- 1 dot. cateringu posiłków do placówki szkolnej.

W roku sprawozdawczym wpłynęło 10 interwencji od ludności w formie telefonicznej (2), listownie (1), osobiście (1), pocztą elektroniczną (2), przekazane przez inne stacje sanitarno-epidemiologiczne według właściwości miejscowej (4). Obiekty, których dotyczyły interwencje to: supermarkety, przetwórnia owocowo-warzywna, zakład produkcji koncentratów, stacja paliw, schronisko dla bezdomnych, dystrybutor żywności importowanej, stołówka szkolna i hurtownia spożywcza.

Interwencje w supermarketach i hurtowni dotyczyły głównie braku czystości oraz nieprawidłowych warunków przechowywania żywności. Zarzuty potwierdzono.

W przypadku zakładów produkcyjnych interwencje dotyczyły jakości wyrobów gotowych lub kwestionowano jakość używanych do produkcji surowców. Zarzutów nie potwierdzono.

W przypadku stacji paliw interwencja dotyczyła obecności w sprzedaży przeterminowanej żywności. Zarzuty potwierdzono.

W przypadku schroniska dla bezdomnych interwencja dotyczyła braku orzeczenia lekarskiego personelu sporządzającego posiłki i niewłaściwych warunków przechowywania żywności. Zarzutów nie potwierdzono.

W jednym przypadku, dotyczącym złej jakości produktu sprawę przekazano według właściwości miejscowej innemu PPIS, nadzorującemu producenta kwestionowanego produktu.

W ramach funkcjonowania systemu RASFF przeprowadzono postępowanie wyjaśniające dotyczące produktów objętych powiadomieniami alarmowymi i informacyjnymi:

- kmin rzymski mielony PRYMAT, kwestionowany ze względu przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu alkaloidów pirolizydynowych, wyprodukowany w Polsce, brak w obrocie,
- siemię lniane z nieautoryzowanym genetycznie zmodyfikowanym lnem FP967, wyprodukowane w Polsce, sprawę przekazano według właściwości miejscowej do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gdańsku,
- Pietruszka Suszona Nać, kwestionowana ze względu na przekroczenie NDP sumy alkaloidów pirolizydynowych, wyprodukowana w Polsce, brak w obrocie,

- Protein mousse chocolate flavour – deser roślinny, wyprodukowany w Finlandii, kwestionowany ze względu na obecność fragmentów metalu, w wyniku podjętych niezwłocznie działań produkt nie został wprowadzony do obrotu i został poddany utylizacji,
- suplement diety Reshi Mushroom, kraj pochodzenia USA, kwestionowany ze względu na stwierdzenie nieautoryzowanej nowej żywności, brak w obrocie,
- komplet 2 kubków termicznych z wzorem ziół z serii PETER, kraj pochodzenia Chiny, kwestionowany ze względu na stwierdzenie przekroczenia migracji ołowiu i kadmu, brak w obrocie,
- sałatka z selera marki BONA, wyprodukowana w Polsce, kwestionowana ze względu na przekroczenie maksymalnego dopuszczalnego poziomu dwutlenku siarki, brak w obrocie,
- płatki owsiane bezglutenowe, kraj pochodzenia Polska, kwestionowane ze względu na stwierdzenie obecności glutenu, brak w obrocie,
- herbatka Fix rumiankowo-koperkowa HERBAPOL, kraj pochodzenia Polska, kwestionowana ze względu na przekroczenie NDP alkaloidów pirolizydynowych, brak w obrocie,
- kmin rzymski mielony Prymat, wyprodukowany w Polsce, kwestionowany ze względu na stwierdzenie alkaloidów pirolizydynowych, brak w obrocie,
- płatki ryżowe błyskawiczne KUPIEC, wyprodukowane w Polsce, kwestionowane ze względu na przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu kadmu, wycofano z obrotu 5 szt.,
- mąka żytnia typ 70, wyprodukowana w Polsce, kwestionowana ze względu na przekroczenie NDP ochratoksyny, brak w obrocie,
- suplement diety Swanson Full Spectrum Ashwagandha, kraj pochodzenia USA, kwestionowany ze względu na nieoznakowane napromienianie, wycofano z obrotu 2 szt.,
- suplement diety Propolis forte, wyprodukowany w Polsce, kwestionowany ze względu na zanieczyszczenie fragmentami metalu, wycofano z obrotu 2 szt.

Ze względu na sprawny przebieg procesu wycofywania przez przedsiębiorców kwestionowanych produktów nie było konieczności wszczynania postępowania administracyjnego i wydawania decyzji nakazujących wycofanie z obrotu.

W ramach realizacji zagadnień związanych z misjami urzędu ds. Żywności i Weterynarii KE do rejestru podmiotów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej wpisano 85 nowych producentów pierwotnych (głównie produkujących ziarna rzepaku do celów przetwórczych). Przeprowadzono wspólnie z organami Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa i Inspekcji Ochrony Środowiska 4 kontrole: plantacji czarnej porzeczki,

plantacji borówki, ogórków i rzepaku. Ponadto przeprowadzono 15 kontroli w ramach nadzoru nad produkcją pierwotną plantacji zbóż i punktów sprzedaży bezpośredniej, głównie owoców.

W ramach realizacji zaleceń związanych z wdrażaniem u producentów żywności wymagań rozporządzenia 2073/2005 pobrano do badań mikrobiologicznych w ramach urzędowej kontroli żywności do oceny partii wyrobów gotowych próbki w ciastkarniach (20), w wytwórniach lodów tradycyjnych (15) oraz w przetwórnich owocowo-warzywnych (10). Łącznie pobrano 45 próbek do oceny siedmiu partii produktów – próbek nie kwestionowano.

W ramach granicznej kontroli sanitarnej żywności w 2024 roku oceniono 96 partii żywności wysyłanej do Ukrainy, do Kanady, Chin i USA oraz wydano 96 świadectwa spełnienia wymagań zdrowotnych.

Ponadto przeprowadzono kontrolę graniczną 5 partii środków spożywczych importowanych z Turcji (mrożone koncentraty zagęszczonych soków owocowych) oraz z Serbii (mrożone śliwki i maliny).

Powiat sokołowski obejmuje terytorialnie tereny typowo rolnicze. Producenci żywności pochodzenia roślinnego to raczej drobni przedsiębiorcy z produkcją o zasięgu lokalnym i krajowym, w trzech przypadkach o zasięgu międzynarodowym. Znikają małe sklepy spożywcze, szczególnie na terenach wiejskich. Natomiast powstały 2 nowe supermarkety. Z dużych sieci handlowych na terenie powiatu znajdują się markety sieci Biedronka (4 obiekty), Netto (1 obiekt), Żabka (5 obiektów), Delikatesy Centrum (1 obiekt), DINO (1 obiekt), ALDI (1 obiekt) oraz sieci lokalne GAMA i TOPAZ.

Higiena Komunalna

I Zaopatrzenie w wodę przeznaczoną do spożycia.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sokołowie Podlaskim sprawuje nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia na mocy art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 416), zgodnie z przepisami:

- ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2024 r. poz. 757),
- rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294).

W trakcie 2024 r. nadzorem objętych było 15 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę (publicznych), których ujęcia i stacje uzdatniania wody znajdują się na terenie powiatu sokołowskiego oraz 81,02 km sieci wodociągu Paprotnia, którego ujęcie znajduje się na terenie powiatu siedleckiego, 4 indywidualne ujęcia wody podmiotów działających na rynku spożywczym oraz ujęcie własne Szpitala Powiatowego w Sokołowie Podlaskim.

W lutym 2024 r. rozpoczęto modernizację Stacji Uzdatniania Wody w Skrzyszewie. Powyższe prace polegające na rozbudowie i przebudowie SUW Skrzyszew zostały ukończone w maju 2024 r.

We wrześniu 2023 r. rozpoczęła się modernizacja Stacji Uzdatniania Wody w Kurowicach, przewidziana do wykonania w trzech etapach w latach 2023-2024. Prace modernizacyjne zostały zakończone w roku bieżącym.

W październiku 2023 r. rozpoczęła się modernizacja Stacji Uzdatniania Wody w Sokołowie Podlaskim polegająca na wymianie urządzeń i przebudowie technologii uzdatniania wody. Prace modernizacyjne zostały zakończone również w roku bieżącym.

W rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi zastosowano podział wodociągów ze względu na objętość wody rozprowadzanej lub produkowanej w ciągu doby. Od tej wielkości uzależniona jest częstotliwość kontroli jakości wody w wodociągu.

Wodociągi zlokalizowane na terenie powiatu sokołowskiego w 2024 r. mieściły się w 3 przedziałach:

- $\leq 100 \text{ m}^3/24 \text{ h}$ – ujęcie własne Szpitala Powiatowego w Sokołowie Podlaskim,
- $>100 \leq 1000 \text{ m}^3/24 \text{ h}$ – 14 wodociągów publicznych, tj.: Bielany, Kozuchów, Ceranów, Bujały, Jabłonna Lacka, Dzierzby, Łuzki, Skrzyszew, sieć wodociągu Paprotnia, Sabnie, Kurowice, Czerwotka, Sterdyń, Łazów oraz ujęcia własne: Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej w Kosowie Lackim, Zakładów Mięsnych „Zakrzewscy” w Kosowie Lackim, Zakładu Produkcji Koncentratów REAL w Bachorzy i Chłodni REAL w Morszkowie,
- $>1000 \leq 10000 \text{ m}^3/24 \text{ h}$ – 2 wodociągi publiczne: Sokołów Podlaski i Kosów Lacki.

W 2024 r. wyżej wymienione urządzenia zbiorowego zaopatrzenia w wodę dostarczały wodę przeznaczoną do spożycia 50015 osobom, natomiast mieszkańcy 2 miejscowości w powiecie: Czaple Andrelewicze (95 osób) i Ruciany (101 osób) zaopatrywani byli w wodę z końcówek sieci 2 wodociągów, których ujęcia znajdują się w miejscowościach sąsiedniego powiatu siedleckiego i nadzorowane są przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Siedlcach.

Na koniec 2024 r. powiat sokołowski zamieszkiwało 51366 osoby, zatem 97,75% wszystkich mieszkańców powiatu korzystało z wody dostarczanej przez wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę.

Z powyższego wynika, że 1155 osób, czyli ok. 2,24 % mieszkańców powiatu sokołowskiego korzysta z wody, której jakość nie jest monitorowana przez Państwową Inspekcję Sanitarną.

Struktura zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia na terenie powiatu sokołowskiego w 2024 r.

Rodzaj wodociągu	Produkcja wody (w m ³ /d)	Liczba wodociągów	Liczba ludności zaopatrywanej w wodę (w tys.)
wodociągi zbiorowego zaopatrzenia z terenu powiatu sokołowskiego	>100≤1000 m ³ /24 h	14	25827
	>1000≤10000 m ³ /24 h	2	24188
	Razem	16	50015
wodociągi zbiorowego zaopatrzenia z terenu powiatu siedleckiego	Czaple Andrelewicze Ruciany	wodociąg Korczew wodociąg Krynica	95 101
Ogółem			50211

1. Charakterystyka urządzeń wodociągowych.

Wszystkie nadzorowane wodociągi czerpią wodę z ujęć podziemnych, charakteryzującą się wysoką barwą oraz nadmiernymi zawartościami żelaza i manganu co skutkuje również podwyższoną mętnością. W związku z tym woda surowa poddawana jest uzdatnianiu, tj. procesom odżelaziania i odmanganiania. Woda w sieci wodociągu publicznego Paprotnia nie jest poddawana uzdatnianiu ze względu na skład fizykochemiczny i mikrobiologiczny wody surowej odpowiadający obowiązującym wymaganiom.

Na stałe dezynfekowana jest woda podawana do sieci w wodociągu publicznym Sokołów Podlaski oraz od 18 listopada 2024 r. również z wodociągu publicznego Sabnie. W pozostałych wodociągach istnieje możliwość doraźnej dezynfekcji, w razie zaistniałej konieczności.

W 2024 roku wydłużyła się sieć rozdzielcza wodociągów: Sokołów Podlaski (o 1,959 km), Bielany (o 3,045 km), Kosów Lacki na terenie miasta (o 0,16 km), Paprotnia (o 0,3 km), Sabnie (o 1,68 km). Sieć rozdzielcza pozostałych wodociągów publicznych nie uległa rozbudowie. W całym powiecie przybyło ogółem 7,1446 km sieci rozdzielczej. Na koniec roku długość sieci rozdzielczej wszystkich nadzorowanych wodociągów wynosiła 935,4996 km.

W 2024 roku skontrolowano urządzenia wszystkich nadzorowanych wodociągów (przeprowadzono 15 kontroli). W stacjach uzdatniania wody nie stwierdzono nieprawidłowości sanitarno-technicznych i sanitarno-porządkowych.

2. Jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Jakość wody przeznaczonej do spożycia kontrolowana była we wszystkich zewidencjonowanych wodociągach zbiorowego zaopatrzenia w wodę.

Zarządcy wodociągów publicznych i ujęć indywidualnych prowadzili badania jakości wody w ramach kontroli wewnętrznej, realizowanej zgodnie z ustalonymi z PPIS w Sokołowie Podlaskim rocznymi „Harmonogramami pobierania próbek wody”, z częstotliwością i w zakresie określonymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Próbkę wody pobierane były z punktów zgodności zlokalizowanych głównie na sieci wodociągowej (u

odbiorców) oraz w stacjach uzdatniania wody (woda uzdatniona podawana do sieci) oraz w obiektach podmiotów działających na rynku spożywczym.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sokołowie Podlaskim wykonywał badania wody w ramach prowadzonego monitoringu jakości wody, zgodnie z planem działania opracowanym na 2024 r. i pobierał próbki z punktów zgodności zlokalizowanych na sieci wodociągowej.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sokołowie Podlaskim pobrał do badania 75 próbek wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Podmioty zarządzające wodociągami zbiorowego zaopatrzenia wykonały badania 123 próbek wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Natomiast podmioty działające na rynku spożywczym zbadały z własnych ujęć 32 próbki wody, a Szpital Powiatowy w Sokołowie Podlaskim 4 próbki wody.

W trakcie roku 2024 zdarzyły się przypadki przekroczeń zalecanych wartości parametrów mikrobiologicznych w wodzie z nadzorowanych wodociągów. W związku z tym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sokołowie Podlaskim wszczął 3 postępowania administracyjne dotyczące jakości wody z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę. Dwa postępowania dotyczyły wodociągu publicznego Bielany oraz jedno wodociągu publicznego Skrzyszew.

W przypadku wodociągu publicznego Skrzyszew, postępowanie dotyczyło obecności enterokoków, w wodzie w sieci wodociągowej na odcinku dostarczającym wodę do miejscowości: Bohy, Czaple-Kolonia, Karskie, Liszki, Ostrowiec, Rudniki, Skrzyszew, Skrzyszew E, Wasilew Skrzyszewski, Wasilew Szlachecki.

Postępowania w sprawie wodociągu publicznego Bielany, w obu przypadkach dotyczyły również obecności enterokoków. W pierwszym przypadku dotyczyło miejscowości Bielany - Jarosławy, Wyszomierz, Ruda, Ruda Kolonia, Patrykozy i Patrykozy Kolonia, natomiast w drugim Kudelczyn, Korabie, Rozbity Kamień, Sikory, Paczuski Duże, Wańtuchy, Wiechetki Duże, Wiechetki Małe, Trebień, Księżopole-Budki i Księżopole-Komory.

W trzech przypadkach wydane były decyzje o braku przydatności wody do spożycia.

Ponadto w wodzie z 2 wodociągów publicznych: Kurowice i Sabnie (dwukrotnie) oraz ujęcia własnego Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej w Kosowie Lackim stwierdzano niewielkie i krótkotrwałe przekroczenia parametrów mikrobiologicznych i fizykochemicznych. PPIS wszczął postępowania administracyjne, jednak powtórne badania sprawdzające nie wykazywały już przekroczeń. Wydane zostały decyzje umarzające postępowania.

W wodzie podawanej przez wodociąg publiczny: Czerwonka, Dzierzby, Kosów Lacki, Łazów, Łuzki, Sokołów Podlaski również wystąpiły krótkotrwałe przekroczenia parametrów mikrobiologicznych, jednak powtórne badania sprawdzające nie wykazywały już przekroczeń.

Podobnie wyglądała sytuacja z przekroczeniem parametru mikrobiologicznego, zawartości manganu i ogólnej liczby mikroorganizmów w 22°C w wodzie z wodociągu publicznego Sabnie.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sokołowie Podlaskim nie wszczynał w tych przypadkach postępowań administracyjnych z uwagi na szybką poprawę jakości wody, stwierdzaną w powtórnych badaniach.

Na koniec 2024 r. jakość wody ze wszystkich nadzorowanych wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę i ujęć indywidualnych spełniała wymagania zdrowotne określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi i dopuszczona była do spożycia przez ludzi.

3. Legionella sp.

W 2024 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sokołowie Podlaskim nadzorował 6 podmiotów obowiązanych do badania ciepłej wody w kierunku bakterii Legionella sp., tj. Szpital Powiatowy w Sokołowie Podlaskim, Dom Pomocy Społecznej w Wirowie, Dom Pomocy Społecznej w Jabłonie Lackiej, Centrum Medyczne STARÓWKA w Sokołowie Podlaskim przy ul. Lipowej 5 (aktualnie Centrum Medyczne PZU Zdrowie Sokołów Podlaski), Centra Opieki i Rehabilitacji Medycznej SAWIMED w Sawicach Wsi i Bursę Międzyszkolną w Sokołowie Podlaskim oraz 1 hotel i 12 obiektów noclegowych turystycznych i miejsc krótkotrwałego zakwaterowania.

PPIS pobrał do badania 5 próbek z instalacji ciepłej wody w Szpitalu Powiatowym w Sokołowie Podlaskim i 1 z Centrum Medycznego STARÓWKA w Sokołowie Podlaskim przy ul. Lipowej 5.

Ponadto podmioty obowiązane do badania ciepłej wody w kierunku bakterii Legionella sp., zbadały w ramach kontroli wewnętrznej 25 próbek:

- Centra Opieki i Rehabilitacji Medycznej SAWIMED w Sawicach Wsi – 9 próbek,
- Centrum Medyczne STARÓWKA w Sokołowie Podlaskim przy ul. Lipowej 5 (aktualnie Centrum Medyczne PZU Zdrowie Sokołów Podlaski) – 2 próbki,
- Dom Pomocy Społecznej w Jabłonie Lackiej – 4 próbki,
- Bursa Międzyszkolna w Sokołowie Podlaskim – 3 próbki,
- obiekty noclegowe turystyczne i miejsca krótkotrwałego zakwaterowania – 2 próbek.

Badanie ciepłej wody pobranej we wrześniu 2024 r. w Centra Opieki i Rehabilitacji Medycznej SAWIMED w Sawicach Wsi wykazało punktowe skażenie instalacji pałeczkami *Legionella* sp. W związku ze stwierdzonymi przekroczeniami Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sokołowie Podlaskim wszczął postępowanie administracyjne. Poleciał podjęcie działań mających na celu wyeliminowanie nadmiernej liczby bakterii *Legionella* sp. i niedopuszczanie do dalszego skażenia instalacji oraz polecił zwrócić szczególną uwagę na spełnianie na bieżąco wymagań określonych w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1225). Kolejne badanie 3 prób wody nie wykazało przekroczenia liczby bakterii *Legionella* sp. we wszystkich punktach.

W pozostałych nadzorowanych obiektach w 2024 r. nie wystąpiły problemy z jakością ciepłej wody użytkowej.

Na koniec 2024 roku jakość ciepłej wody we wszystkich nadzorowanych obiektach zobowiązanych do jej badania, odpowiadała obowiązującym wymaganiom.

II Kryte pływalnie.

Na terenie powiatu sokołowskiego funkcjonuje 1 kryta pływalnia wyposażona w: nieckę basenową sportową i nieckę basenową rekreacyjną. Basen rekreacyjny wyposażony jest w urządzenia wytwarzające aerozol wodno-powietrzny.

Z dniem 21.12.2022 r. Kryta Pływalnia w Sokołowie Podlaskim została wyłączona z użytkowania, z powodu rozpoczętych prac konserwacyjnych.

III Stan sanitarny nieruchomości, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej.

Sekcja Higieny Komunalnej sprawuje nadzór nad obiektami z tej grupy na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 416). Celem sprawowanego nadzoru jest ochrona zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych oraz zapobieganie chorobom zakaźnym poprzez kontrolę przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne.

W 2024 r. wykreślono z rejestru obiektów objętych nadzorem Sekcja Higieny Komunalnej 9 obiektów: wykreślona została jedna Przychodnia Zdrowia w Rozbitym Kamieniu, sześć

zakładów fryzjerskich, jeden obiekt świadczący więcej niż jedną usługę oraz jedna toaleta ogólnodostępna zlokalizowana na stacji paliw.

Na koniec roku 2024 w ewidencji Sekcji Higieny Komunalnej znajdowało się 279 obiektów użyteczności publicznej. Skontrolowano 122 spośród nich, co stanowi 43,72% wszystkich obiektów, przeprowadzono 124 kontrole.

Liczba i struktura obiektów będących pod nadzorem Higieny Komunalnej

Rodzaj obiektów		Liczba obiektów w ewidencji	Liczba skontrolowanych obiektów	Liczba przeprowadzonych kontroli
Podmioty lecznicze		20	11	12
Ustępy publiczne		3	0	0
Ustępy ogólnodostępne		3	0	0
Kryte pływalnie		1	0	0
Domy pomocy społecznej		2	1	1
Inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej		1	0	0
Schronisko dla bezdomnych		1	1	2
Hotele		1	0	0
Inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie		12	5	5
Zakłady	fryzjerskie	52	19	19
	kosmetyczne	46	36	36
	Tatuażu	3	3	3
	odnowy biologicznej	3	2	2
	świadczące więcej niż jedną z ww. usług	10	8	8
Tereny rekreacyjne	parki, skwery	8	1	1

	piaskownice	16	8	1
Cmentarze		24	16	16
Domy przedpogrzebowe		3	1	1
Zakłady pogrzebowe		5	1	1
Leśne miejsca postojowe		3	2	2
Stacje paliw		12	3	3
Apteki		17	0	0
Pralnie		1	0	0
Magazyn bielizny przy Szpitalu Powiatowym w Sokołowie Podlaskim		1	0	0
Usługi utrzymania czystości w Szpitalu Powiatowym w Sokołowie Podlaskim		1	1	1
Dworzec PKS		1	1	1
Przystanki autobusowe		16	0	0
Środki transportu drogowego		4	1	1
Gminne Ośrodki Kultury		4	0	0
Sokołowski Ośrodek Kultury		1	0	0
Ośrodek Sportu i Rekreacji		1	0	0
Muzeum Walki i Męczeństwa w Treblince		1	0	0
Bursa Międzyszkolna		1	1	1
Trasa turystyczna Sokołów Podlaski – Muzeum w Treblince		1	0	0
Razem		279	122	124

Na terenie powiatu sokołowskiego w 2024 roku usługi solaryjne świadczone były w 3 obiektach, dwa z nich skontrolowano. Stwierdzono, że właściciele obiektów skontrolowanych w roku sprawozdawczym przestrzegają wymagań określonych w ustawie z dnia 15 września 2017 r. o ochronie zdrowia przed następstwami korzystania z solarium (Dz. U. z 2017 r. poz. 2111) i w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 18 stycznia 2018 r. w sprawie umieszczania informacji o zakazie udostępniania solarium osobom, które nie ukończyły 18. roku życia oraz treści informacji o ryzyku związanym z korzystaniem z solarium (Dz. U. z 2018 r. poz. 275), tzn.:

- solarium nie jest udostępniane małoletnim,
- w miejscu widocznym dla osób korzystających z solarium, na wysokości umożliwiającej swobodne odczytanie, umieszczone są czytelne informacje o treści: „Zakaz udostępniania solarium osobom, które nie ukończyły 18. roku życia (art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 5 września 2017 r. o ochronie zdrowia przed następstwami korzystania z solarium) Minister Zdrowia ostrzega: Korzystanie z solarium zwiększa ryzyko zachorowania na nowotwór złośliwy skóry.”
- na terenie powiatu sokołowskiego nie stwierdzono przypadków reklamy lub promocji usług w zakresie udostępniania solarium,
- nie zdarzyły się przypadki utrudniania przeprowadzenia kontroli świadczenia usług w zakresie udostępniania solarium.

W obiektach użyteczności publicznej skontrolowanych w 2024 r. nie stwierdzono nieprawidłowości. Stan sanitarno-porządkowy i sanitarno-techniczny obiektów oceniono jako dobry, postępowanie z odpadami komunalnymi, w tym również odpadami medycznymi w obiektach leczniczych i nieczystościami ciekłymi było prawidłowe.

IV Postępowania ze zwłokami i szczątkami ludzkimi.

W 2024 r. nie stwierdzono nieprawidłowości w postępowaniu ze zwłokami i szczątkami ludzkimi. Wydano 27 decyzji zezwalających na dokonanie ekshumacji zwłok/szczątków ludzkich i 5 postanowień dotyczących wydania opinii w sprawie sprowadzenia zwłok z zagranicy.

V Skargi i interwencje.

W 2024 r. do Sekcji Higieny Komunalnej wpłynęły 3 interwencje od ludności:

1. Interwencja dot. salonu fryzjerskiego w Sokołowie Podlaskim. Zgłoszenie telefoniczne. Osoba zgłaszająca oświadczyła, iż zgodnie z jej oceną w salonie fryzjerskim stosowane narzędzia (szczotki i grzebienie fryzjerskie) są brudne i nie są poddawane myciu i dezynfekcji każdorazowo po każdym kliencie. Przeprowadzono kontrolę obiektu i skargę uznano za zasadną. Właścicielka obiektu została ukarana mandatem.
2. Interwencja dot. zanieczyszczenia odchodami ptasimi ławek i alejek znajdujących się na Skwerze im. Adama Mickiewicza w Sokołowie Podlaskim. Zgłoszenie telefoniczne Pani Mileny Celińskiej Redaktor Tygodnika Siedleckiego. Przeprowadzono kontrolę obiektu i skargę uznano za bezzasadną.
3. Interwencja dot. złej jakości wody w m. Jabłonna Lacka przy ul. Targowej, pochodzącej z wodociągu publicznego Jabłonna Lacka. Zgłoszenie telefoniczne, anonimowe. Osoba zgłaszająca oświadczyła, że zgodnie z jej oceną „woda w kranie była brudna, śmierdząca, tłusta (z towotem) i było w niej bardzo dużo bakterii”. PPIS pobrał próbki wody w ramach nadzoru z dwóch punktów zlokalizowanych przy ul. Targowej. Zgodnie z otrzymanym sprawozdaniem z badań wody, jakość wody w wodociągu publicznym Jabłonna Lacka, w badanym zakresie, odpowiadała wymaganiom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294). Skargę również uznano za bezzasadną.

VI Podsumowanie.

Na koniec 2024 r. wszyscy mieszkańcy powiatu sokołowskiego zaopatrywani w wodę z urządzeń zbiorowego zaopatrzenia, korzystali z wody odpowiadającej wymaganiom sanitarnym, ocenionej jako przydatna do spożycia przez ludzi.

Jakość wody z ujęć indywidualnych podmiotów działających na rynku spożywczym i wody z ujęcia Szpitala Powiatowego w Sokołowie Podlaskim również odpowiadała obowiązującym wymaganiom.

Obiekty użyteczności publicznej skontrolowane w 2024 r. nie stwarzały zagrożeń sanitarno-epidemiologicznych dla osób korzystających ze świadczonych przez nie usług.

Higiena Dzieci i Młodzieży

Działalność Państwowej Inspekcji Sanitarnej na terenie powiatu sokołowskiego, w zakresie higieny dzieci i młodzieży ukierunkowana była na działania zmierzające do osiągnięcia pożądanych norm zdrowotnych, które umożliwiają zachowanie lub przywracanie optymalnych warunkach pobytu dzieci i młodzieży w placówkach oświatowo-wychowawczych.

W 2024 r. nadzorem Samodzielnego Stanowiska ds. Higieny Dzieci i Młodzieży, Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Sokołowie Podlaskim ogółem objętych było 113 zakładów nauczania i wychowania, funkcjonujących w 66 placówkach stałych oraz w 47 sezonowych placówkach wypoczynku dzieci i młodzieży (zimowego i letniego).

Obejmowano nadzorem - żłobki i kluby dziecięce, przedszkola, szkoły, w tym podstawowe i ponadpodstawowe, a także działające na terenie powiatu inne placówki, tj. całodobowe (dom dziecka), wychowania pozaszkolnego i wsparcia dziennego.

Oceniano bieżącą czystość i porządek, stan sanitarno-techniczny pomieszczeń i wyposażenia, warunki utrzymania higieny osobistej, do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w szkołach, ergonomię stanowiska pracy ucznia i przedszkolaka czyli dostosowanie mebli do wzrostu dzieci i młodzieży, higieniczną ocenę rozkładu zajęć lekcyjnych wraz z oceną przerw międzylekcyjnych, możliwość pozostawienia w szkole części podręczników i przyborów szkolnych, prowadzenie dożywiania w szkołach, nadzór nad niebezpiecznymi substancjami i ich mieszaninami w szkołach oraz warunki sanitarno -higieniczne wypoczynku dzieci i młodzieży.

W 2024 roku przeprowadzono 97 kontroli sanitarnych, w tym 80 kontroli w stałych placówkach będących w ewidencji i 17 w sezonowych placówkach wypoczynku dzieci i młodzieży (letniego i zimowego).

Skontrolowano 55 placówek, co stanowi 83,30 % placówek będących w ewidencji.

W 2024 roku wydano 1 opinię sanitarną w celach rejestracji działalności placówki dla młodzieżowego ośrodka socjoterapii.

Analiza warunków sanitarno – higienicznych

1. Warunki techniczne i porządkowe:

- na terenie powiatu sokołowskiego nie ma placówek nauczania i wychowania funkcjonujących o złym stanie technicznym i sanitarno-higienicznym;

2. Warunki do utrzymania higieny

- wszystkie placówki podłączone są do wodociągów publicznych;
- w 35 skontrolowanych placówkach nieczystości płynne odprowadzane są do kanalizacji centralnej (miejskie/ wiejskie) i 20 spośród placówek skontrolowanych nie ma podłączenia do sieci kanalizacyjnej – placówki te posiadają ekologiczne oczyszczalnie ścieków lub własne zbiorniki bezodpływowe na nieczystości płynne, systematycznie opróżniane; w żadnej placówce dzieci i młodzież nie korzysta z ustępów zewnętrznych.
- wszystkie placówki posiadają dostęp do bieżącej zimnej i ciepłej wody.
- w przypadku 1 Szkoły Podstawowej i 1 LO stwierdzono niezachowanie standardów dostępności do urządzeń sanitarnych w stosunku do liczby uczniów. Wynika to między innymi ze zwiększoną liczbą uczniów w danych szkołach w związku z reformą systemu oświaty.

W 2024 r. na terenie powiatu sokołowskiego nastąpiły zmiany w infrastrukturze nadzorowanych placówek, takie jak:

Placówki z rozbudowaną bazą dydaktyczną:

- Zespół Oświatowy w Nowej Wsi – w styczniu 2024 roku oddano do użytku budynek, w którym funkcjonuje sala gimnastyczna z zapleczem sanitarno - higienicznym, 2 sale dydaktyczne, stołówka z pomieszczeniami do cateringu i pomieszczenia administracyjne (budynki połączone ze sobą łącznikiem);
- Zespół Oświatowy Grochów – w grudniu 2024 roku oddano do użytku budynek sali gimnastycznej z zapleczem sanitarno – higienicznym i pomieszczeniami pomocniczymi, połączony łącznikiem z głównym budynkiem szkoły.

Placówki po remontach generalnych - 7 placówek (przedszkole, 2 szkoły podstawowe, 2 zespoły szkół/oświatowe, liceum ogólnokształcące i placówka pracy pozaszkolnej):

- Samorządowe Przedszkole w Jabłonninie Lackiej - remont generalny łazienka dla grupy dzieci czteroletnich - wymiana wszelkich instalacji, tj. elektrycznej, wodno-kanalizacyjnej, grzewczej; montaż lamp oświetleniowych energooszczędnych; położenie - nowych tynków na ścianach i suficie, płytek glazury na ścianach do wysokości ok. 2 m i płytek terakoty na podłodze; budowa kabin wc z płyt meblowej; montaż nowych umywalek, 3 misek ustępowych, brodzika oraz armatury sanitarnej; wymiana stolarki drzwiowej wewnętrznej oraz pomieszczenia gospodarczego przylegającego do ww. łazienki;

- Publiczna Szkoła Podstawowa w Jabłonninie Lackiej - łazienka dla dzieci klas 1-3 na parterze, zakres prac – wymiana instalacji wodno – kanalizacyjnej, wymiana stolarki drzwiowej, budowa kabin wc, położenie nowych płytek glazury i terakoty, malowanie sufitu, montaż nowej armatury sanitarnej - umywalka, miska ustępowa i pisuar oraz wentylacji mechanicznej wyciągowej sprzężonej z wyłącznikiem światła;

- Publiczna Szkoła Podstawowa w Wyrozębach Podawcach - remont generalny - adaptacja pomieszczeń na potrzeby sali dydaktycznej – językowej (wymiana instalacji elektrycznej i lamp oświetleniowych na energooszczędne nowe tynki gipsowe na ścianach i suficie, wymiana podłogi i położenie paneli, malowanie ścian i sufitów, wymiana parapetu wewnętrznego, zakup nowego wyposażenia (min. tablica magnetyczna biała, tablice korkowe, rzutnik i ekran elektryczny), nowych mebli edukacyjnych (stoliki i krzesła z regulowaną wysokością w rozmiarach 4-6) i regały i szafy do przechowywania pomocy dydaktycznych;

- Zespół Oświatowy w Grochowie - remont generalny korytarza dolnego i przylegającego wejścia głównego tj. wymiana części rur wodno- kanalizacyjnych, wymiana 2 hydrantów, wykonano nową podłogę – położono płytki terakoty; nowy tynk gipsowy na ścianach, malowanie ścian łącznie z lakierowaniem lamperii; wykonano sufit podwieszany; wymiana instalacji elektrycznej i lamp oświetleniowych na energooszczędne - ledowe; wymiana drzwi wewnętrznych do wszystkich pomieszczeń na parterze -11 sztuk; ponadto wymiana drzwi głównych, wejściowych, zewnętrznych;

- Zespół Oświatowy w Nowej Wsi - remont budynku przedszkola, tj. wymiana - instalacji elektrycznej i lamp oświetleniowych, instalacji wodno - kanalizacyjnej, grzewczej z wymianą pieca i grzejników centralnego ogrzewania; wykonano nowe tynki gipsowe na ścianach i sufitach i ich malowanie; podłogi – nowe wylewki i wykładzina łatwo zmywalna oraz

zakupiono nowe wyposażenie (meble edukacyjne i szafy do przechowywania) - w 2 salach zabaw; wydzielono miejsce do przechowywania leżaków i pościeli dzieci; ponadto remont generalny i modernizacja bloku żywienia funkcjonującego w w/w budynku.

- Liceum Ogólnokształcące w Sokołowie Podlaskim - remont generalny schodów głównych wejściowych;

– Placówka pracy pozaszkolnej - GOK Repki - remont generalny budynku tj. przebudowa i wymiana dachu, montaż instalacji fotowoltaicznej o mocy 40 kW i pomp ciepła; montaż instalacji odgromowej, ocieplenie ścian zewnętrznych i wykonano nową elewację, wymiana instalacji elektrycznej i lamp oświetleniowych na energooszczędne, wymiana instalacji grzewczej i grzejników centralnego ogrzewania; wykonano nowe tynki gipsowe i malowanie ścian i sufitów we wszystkich pomieszczeniach, podłogi wyłożono płytkami terakoty, kompleksowa wymiana stolarki drzwiowej zewnętrznej i wewnętrznej, wymiana parapetów zewnętrznych i wewnętrznych oraz remont generalny pomieszczeń higieniczno-sanitarnych - ściany zmywalne (glazura) i odporne na działanie wilgoci, posadzki (terakota) zmywalne, nienasiąkliwe i nieśliskie; wymiana urządzeń sanitarnych – umywalki, miski ustępowe, pisuary oraz armatury sanitarnej; montaż wentylacji mechanicznej sprzężonej z czujnikiem ruchu i wilgoci; montaż kabin systemowych i drzwi wewnętrznych; montaż dozowników ściennych na środki ochrony osobistej; oświetlenie automatyczne z czujnikiem ruchu.

Placówki z nowo oddanymi blokami sportowymi/placami zabaw:

- Zespół Oświatowy w Rozbitym Kamieniu – 2 boiska, tj. wielofunkcyjne ze sztuczną nawierzchnią, bieżnią na 60 metrów i rozbiegiem do skoku w dal oraz trawiaste do piłki nożnej;
- Zespół Szkół w Repkach – boisko wielofunkcyjne ze sztuczną nawierzchnią z bieżnią i trybunami oraz zmodernizowany plac zabaw dla najmłodszych dzieci;

Placówki z modernizowanymi blokami sportowymi/placami zabaw:

- 3 przedszkola, tj. Miejskie Przedszkole Nr 4, Nr 5 w Sokołowie Podlaskim i Niepubliczne Przedszkole Sióstr Salezjanek w Sokołowie Podlaskim
- oraz Przedszkola przy 4 Zespołach Szkół/ Oświatowych, tj. Sterdyń, Łazów, Skibniew i Repki.

Ponadto w wielu placówkach przeprowadzono tylko przeglądy oraz bieżące remonty obejmujące swym zakresem: malowanie pomieszczeń, wymianę wykładzin podłogowych i podłóg, częściową wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, instalacji centralnego ogrzewania

oraz instalacji elektrycznej, naprawy mebli szkolnych i przedszkolnych, remont sanitariatów, naprawę dachu, wymianę lub naprawę ogrodzenia.

Z roku na rok stan techniczny placówek nauczania i wychowania ulega poprawie. W roku 2024 w części placówek oświatowo-wychowawczych prace budowlane i remontowe prowadzone były w miarę posiadanych środków finansowych przez organy prowadzące.

Placówki zlikwidowane:

- z dniem 31.08.2023 r. zlikwidowano Niepubliczny Żłobek „Kolorowe kredki” w Sokołowie Podlaskim.

9.2 Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego

Ważnym czynnikiem warunkującym prawidłowy rozwój i zdrowie ucznia są jego aktywność fizyczna. Wywiera ona hartujący wpływ na organizm, zwiększa ogólną wydolność psychofizyczną młodego człowieka. Dlatego nie bez znaczenia są warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego.

W powiecie sokołowskim infrastruktura do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego w znacznej większości szkół jest zapewniona w większym lub mniejszym zakresie.

Rodzaj obiektów sportowych w skontrolowanych 25 szkołach w 2024 roku przedstawia się następująco:

- sala gimnastyczna z boiskiem - 1
- sala zastępcza/rekreacyjna z boiskiem – 10
- sala gimnastyczna i rekreacyjna z boiskiem – 1
- szkolny zespół sportowy z boiskiem – 11, w tym 2 nowe oddane do użytku w 2024 roku;
- tylko boisko sportowe - 2

W 2024 roku stwierdzono, iż 2 placówki (1 szkoła podstawowa i zespół szkół) - posiadają niewystarczające warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego. Składa się na to brak odpowiedniej infrastruktury (brak sal gimnastycznych, brak zaplecza sanitarnego). Skutkuje to prowadzeniem zajęć z wychowania fizycznego na korytarzach szkolnych, boiskach oraz przebieganiem się uczniów w klasach i łazienkach szkolnych.

9.3 Dostosowanie mebli edukacyjnych do zasad ergonomii, zapewnienie miejsca w szkole części podręczników i przyborów szkolnych oraz ocena obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych

W 2024 roku przeprowadzono „Ocenę dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii” w 53 placówkach, tj. 30 przedszkolach i 23 szkołach podstawowych.

Oceniono ogółem 3798 stanowisk, tj. 1893 przedszkolnych w 93 oddziałach przedszkolnych oraz 1905 stanowisk uczniowskich w 127 oddziałach szkolnych. Nie stwierdzono mebli niewłaściwie dostosowanych do wzrostu uczniów i dzieci przedszkolnych.

W porównaniu w 2023 roku przeprowadzono „Ocenę dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii” w 53 placówkach, tj. 30 przedszkolach i 23 szkołach podstawowych. Oceniono 1895 stanowisk przedszkolnych w 91 oddziałach przedszkolnych oraz 2071 stanowisk uczniowskich w 142 oddziałach szkolnych.

Obowiązek zapewnienia uczniom miejsca na pozostawienie części podręczników i przyborów szkolnych wynika z Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 roku w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach. Ma to na celu zmniejszenie obciążenia uczniów ciężarem plecaków szkolnych, a tym samym korzystnie wpływać na kształtowanie postawy ciała.

W 2024 roku wszystkie szkoły zapewniły swoim uczniom możliwość pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych w placówkach – były to min. indywidualne szafki z półkami lub inne miejsca (wydzielone półki w salach lekcyjnych).

Kształtowanie prawidłowej postawy ciała ucznia jest jednym z warunków właściwego i normalnego rozwoju fizycznego dziecka. Złe nawyki związane z noszeniem zbyt dużego obciążenia na plecach, mogą powodować niekorzystne, bolesne napięcia w mięśniach i stawach oraz bóle bioder i kolan. Noszenie nieodpowiedniego plecaka wymusza nieprawidłową postawę – pochylanie sylwetki do przodu, a także bóle w okolicach karku. Nadmierne obciążenie źle wpływa również na ramiona dziecka, które są nieprzystosowane do noszenia ciężarów.

W 2024 roku przeprowadzono Ocenę obciążenia uczniów ciężarem plecaków w 2 szkołach podstawowych, tj. 1 ze środowiska miejskiego i 1 ze środowiska wiejskiego. Ogółem przebadano 331 uczniów z 29 oddziałów szkolnych (klasy 4 - 8) i 331 plecaków.

Analizę sytuacji przedstawia następujący wykres:

Zgodnie z zaleceniami Głównego Inspektora Sanitarnego waga plecaka nie powinna przekraczać 10 -15 % masy ciała ucznia.

W grupie ogółem 331 przebadanych uczniów, wagę tornistra szkolnego do 10% masy ciała stwierdzono u 191 uczniów, tj. 58 % przebadanych;

- wagę tornistra w zakresie 10-15% masy ciała odnotowano u 42 osób, tj. 31% uczniów,

- a wagę tornistra powyżej 15% stwierdzono u 38 uczniów, tj. 11 % ogółu zbadanych.

Największe przekroczenie normy wagi tornistra stwierdzono w klasie 4 - u chłopca - 21% tj. plecak ważył 6000 gram przy wadze ciała 28600.

Higiena pracy umysłowej uczniów

W 2024 roku dokonano Higienicznej oceny rozkładów zajęć lekcyjnych w 255 oddziałach w 25 placówkach, nieprawidłowości nie stwierdzono.

W porównaniu w 2023 roku higienicznej ocenie rozkładów zajęć lekcyjnych poddano 313 oddziałów w 31 placówkach, nieprawidłowości nie stwierdzono.

Odpoczynek w czasie trwania przerw międzylekcyjnych - na skontrolowane 25 placówek, to 3 zapewnia wszystkie przerwy 10 minutowe i jedną dłuższą 15-20 min., a pozostałe 22 zapewniają przerwy krótsze niż 10 minut, ale zapewniają co najmniej jedną przerwę 15 – 20 minutową.

Ponadto wszystkie placówki umożliwiają uczniom spędzanie przerw na świeżym powietrzu.

Nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami w szkołach

Pracownik Pionu Higieny Dzieci i Młodzieży prowadził także nadzór nad stosowaniem niebezpiecznych substancji chemicznych i ich mieszanin w szkolnych pracowniach i klasopracowniach chemicznych.

W 2024 roku skontrolowano 14 klasopracowni chemicznych, w których oceniano realizację wymogów w ww. zakresie i stwierdzono, iż substancje i mieszaniny chemiczne były prawidłowo przechowywane i oznakowane; placówki posiadały karty charakterystyki oraz aktualne spisy substancji i preparatów chemicznych; w widocznych miejscach znajdowały się regulaminy oraz instrukcje bhp, określające zasady bezpiecznego korzystania z wyposażenia.

Sytuacja w zakresie żywienia zbiorowego oraz dożywiania dzieci i młodzieży w placówkach oświatowo-wychowawczych.

Większość placówek oświatowo-wychowawczych zapewnia swoim uczniom możliwość spożywania ciepłego posiłku.

Prowadzone dożywianie bądź to na bazie własnych bloków żywienia, bądź poprzez umożliwienie uczniom korzystanie ze stołówek innych placówek zlokalizowanych w tym samym kompleksie budynków lub dowożone w formie cateringu.

W 2024 r. uczniowie z 15 skontrolowanych placówek oświatowo-wychowawczych korzystali z posiłków dwudaniowych tj. 8 szkół podstawowych, 6 zespołów szkół i 1 liceum ogólnokształcące.

Z posiłków jednodaniowych przemiennych korzystali uczniowie z 10 placówek, tj. 3 szkoły podstawowe, 7 zespołów szkół.

Z posiłków pełnych w 2024 r. korzystało ogółem 2906 uczniów, natomiast z posiłków jednodaniowych korzystało ogółem 847 osoby. Ogółem w 2024 r. z różnych form dożywiania skorzystało 3753 osoby.

W 2024 r. 588 uczniów korzystało z posiłków dofinansowanych, głównie przez samorządowe ośrodki pomocy społecznej.

Ocena przygotowania i przebiegu wypoczynku dzieci i młodzieży w placówkach sezonowych

W 2024 r. w elektronicznej bazie wypoczynku Ministerstwa Edukacji Narodowej na terenie powiatu sokołowskiego zostało zarejestrowanych ogółem 47 turnusów wypoczynku dzieci i młodzieży, tj.:

- 39 organizatorów letniego wypoczynku, w tym 30 turnusów w formie wyjazdowej, 2 obozy pod namiotami i 7 w miejscu zamieszkania;
- 8 organizatorów zimowego wypoczynku, tj. 6 zimowisk wyjazdowych i 2 zimowiska w miejscu zamieszkania.

W wyniku działań w ramach bieżącego nadzoru nad wypoczynkiem dzieci i młodzieży (letnim i zimowym), skontrolowano w aspekcie wymagań sanitarno-higienicznych 17 turnusów, w tym:

- 7 turnusów / organizatorów wypoczynku letniego dzieci i młodzieży zorganizowanych w formie wyjazdowej, z którego skorzystało 91 osób;
- 2 obozy pod namiotami bez stałej infrastruktury, podczas których wypoczywało 47 uczestników;
- 3 turnusy letniego wypoczynku w miejscu zamieszkania, z których skorzystało 122 osób.

Ogółem w 2024 r. z wypoczynku letniego dzieci i młodzieży skorzystało 260 uczestników;

Oraz:

- 4 turnusy / organizatorzy zimowego wypoczynku dla dzieci i młodzieży zorganizowanego w formie wyjazdowej, z którego skorzystało 179 uczestników;
- 1 turnusy zimowego wypoczynku w miejscu zamieszkania, z którego skorzystało 96 uczestników.

Ogółem w 2024 r. z wypoczynku zimowego dzieci i młodzieży skorzystało 275 uczestników.

Łącznie w 2024 r. na terenie powiatu sokołowskiego w 17 nadzorowanych placówkach z zorganizowanego wypoczynku skorzystało 535 uczestników, natomiast w 2023 r. skorzystało 662 uczestników.

Wypoczynek dzieci i młodzieży zarówno zimowy, jak i letni na terenie powiatu sokołowskiego w 2024 r. przebiegał bez zastrzeżeń.

Baza lokalowa była dobrze przygotowana przez organizatorów na przyjęcie dzieci i młodzieży.

W ramach akcji „Bezpieczne Ferie” i „Bezpieczne Wakacje” kontrole sanitarne wypoczynku dzieci i młodzieży przeprowadzane były przy współudziale przedstawicieli innych Sekcji PSSE w Sokołowie Podlaskim oraz z przedstawicielami Komendy Powiatowej Policji w Sokołowie Podlaskim i Kuratorium Oświaty w Warszawie, Delegatura w Siedlcach.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sokołowie Podlaskim uczestniczył w Powiatowych Komisjach Bezpiecznego i Porządku przy Staroście Powiatowym.

Dla Starostwa Powiatowego przygotowano informację dot. bezpiecznego wypoczynku dzieci i młodzieży, zarówno zimowego i letniego.

Inne działania:

Współpraca z merytorycznymi komórkami nadzoru prowadzona było na bieżąco w zależności od potrzeb i problemów. Sprowadzała się do konsultacji i poradnictwa oraz do wspólnych kontroli w nadzorowanych obiektach dla dzieci i młodzieży, każdy w zakresie swojej właściwości.

W sposób szczególny współpraca była ścisła z:

- HŻŻiPU - 0 wspólnych kontroli placówek, w których prowadzone jest dożywianie oraz 12 kontroli placówek wypoczynku dzieci i młodzieży;
- ZNS - 2 wspólne kontrole podczas odbiorów technicznych i przy opiniowaniu placówek;
- OZiPZ - 17 wspólnych kontroli/wizytacji, każdy w swoim zakresie oraz 17 w placówkach wypoczynku dzieci i młodzieży;
- Nie przeprowadzono wspólnych kontroli z Sekcją Epidemiologii, Higieną Komunalną i Higieną Pracy.

Pracownik pionu Higieny Dzieci i Młodzieży wielokrotnie udzielał informacji oraz instruktażu na tematy dotyczące bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w placówkach oświatowo-wychowawczych, higieny procesu nauczania, postępowania w przypadku wystąpienia wszawicy, uruchamiania nowych placówek, opiniowania, przygotowania placówek sezonowych do wypoczynku dzieci i młodzieży.

Oświata Zdrowotna i Promocja Zdrowia

Działalność pionu oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia Państwowej Inspekcji Sanitarnej polega na inicjowaniu, organizowaniu, prowadzeniu, koordynowaniu i nadzorowaniu działalności oświatowo - zdrowotnej w celu kształtowania odpowiednich postaw i zachowań zdrowotnych społeczeństwa, oraz na wykształcaniu wśród mieszkańców powiatu sokołowskiego dbałości o własne zdrowie.

Zadania Sekcji Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia PSSE w Sokołowie Podlaskim wynikają z Ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, założeń Narodowego Programu

Zdrowia, wytycznych Światowej Organizacji Zdrowia oraz sytuacji epidemiologicznej oraz potrzeb zdrowotnych mieszkańców powiatu.

Do zadań Sekcji należy:

- realizacja programów prozdrowotnych o zasięgu ogólnopolskim, wojewódzkim i lokalnym,
- prowadzenie kampanii społecznych, akcji i imprez prozdrowotnych,
- organizacja szkoleń, konferencji i porad,
- współpraca z wieloma instytucjami i organizacjami w zakresie zdrowia publicznego, w tym z: placówkami oświatowo – wychowawczymi, zakładami opieki zdrowotnej, samorządem lokalnym, oraz środkami masowego przekazu.
- udzielanie porad metodycznych i merytorycznych,
- udostępnianie materiałów edukacyjno – informacyjnych.

I. TEMATYKA DZIAŁALNOŚCI OŚWIATOWO – ZDROWOTNEJ

1. Zapobieganie paleniu tytoniu w tym: akcje „Światowy Dzień bez Tytoniu”, „Światowy Dzień Rzucania Palenia”, Profilaktyczny Program w Zakresie Przeciwdziałania Uzależnieniu od Alkoholu, Tytoniu i innych Środków Psychoaktywnych
2. Zapobieganie HIV / AIDS oraz kształtowanie właściwych postaw wobec żyjących z HIV i chorych na AIDS.
3. Propagowanie zasad zdrowego stylu życia w zakresie:
 - zwiększenia aktywności fizycznej;
 - propagowania zasad higieny;
 - poprawy sposobu żywienia, jakości zdrowotnej żywności;
 - popularyzacja wiedzy nt. właściwych i bezpiecznych zachowań w miejscach publicznych, lasach i nad wodą;
 - Popularyzacja wiedzy nt. szczepień ochronnych

II. ADRESACI INTERWENCJI PROGRAMOWYCH I NIEPROGRAMOWYCH:

Dzieci środowiska przedszkolnego, uczniowie szkół podstawowych i ponadpodstawowych, rodzice dzieci, pielęgniarki higieny szkolnej, pedagodzy, pacjenci, nauczyciele, ogół społeczeństwa.

III. WSPÓŁPRACA W REALIZACJI INTERWENCJI PROGRAMOWYCH I NIEPROGRAMOWYCH:

Partnerzy: dyrektorzy szkół i przedszkoli, pedagodzy, położne, pielęgniarki higieny szkolnej, lekarze, Komenda Powiatowa Policji.

Zakres współpracy: współpraca w realizacji programów profilaktycznych, konkursów z zakresu profilaktyki i promocji zdrowia, przekaz informacji z zakresu profilaktyki i promocji zdrowia.

W roku 2024 pracownicy Pionu Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia realizowali programy krajowe, wojewódzkie i programy powiatowe.

REALIZOWANE INTERWENCJE PROGRAMOWE

Trzymaj Formę

Program „Trzymaj Formę” ma na celu edukację dzieci i młodzieży w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety. W treściach programowych dominują tematy związane z żywieniem człowieka, aktywnością fizyczną oraz wybrane elementy edukacji konsumenckiej. Adresatami programu są uczniowie szkół podstawowych klas V – VIII oraz rodzice i opiekunowie. W roku szkolnym 2023/2024 program realizowany był w 12 szkołach. Zasięg: uczniowie szkół podstawowych. Ogółem: 3142 odbiorców;

Ocena: W ramach programu podjęto szereg działań zmierzających do poszerzenia wiedzy uczniów dot. zdrowego trybu życia oraz właściwego odżywiania.

Krajowy Program Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV

Krajowy Program
Zapobiegania Zakażeniom HIV
i Zwalczenia AIDS

W roku 2024 informacja i edukacja w zakresie profilaktyki HIV/AIDS realizowana była w oparciu o Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS na lata 2022 – 2026. Dodatkowym wzmocnieniem były obchody Światowego Dnia Walki z AIDS. Działania podejmowane przez pracowników ds. oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia w omawianym zakresie miały na celu przede wszystkim:

- ograniczanie rozprzestrzeniania się zakażeń HIV poprzez wzrost poziomu wiedzy na temat HIV/AIDS u ogółu społeczeństwa i osób o większym poziomie zachowań ryzykownych oraz zmiany postaw, ze szczególnym uwzględnieniem odpowiedzialności za własne zdrowie i życie,
- zapewnienie odpowiedniego dostępu do informacji, edukacji i usług w zakresie profilaktyki HIV/AIDS poprzez poszerzenie oferty informacyjnej dostosowanej do potrzeb indywidualnego odbiorcy;
- usprawnienie opieki nad kobietami w wieku prokreacyjnym i w ciąży;

Bieg po Zdrowie

Główne cele programu:

- opóźnienie lub zapobiegnięcie inicjacji tytoniowej wśród dzieci i młodzieży,
- pokazanie atrakcyjności życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego,
- zwiększanie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów.

Zajęcia w programie „Bieg po zdrowie” realizowane są za pomocą bardzo zróżnicowanych metod aktywizujących, które dostosowano do wieku odbiorców. Program skierowany do uczniów Kl. IV. Podstawą zajęć jest stymulowanie kreatywności i aktywności. Zasięg - 3 szkoły podstawowe –. Ogółem: 182 odbiorców.

Skąd się biorą produkty ekologiczne

Grupa, do której skierowany jest program, to dzieci uczęszczające do przedszkoli w wieku 5-6 lat. Celem programu jest zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat. Program realizowany był w 16 placówkach wychowania przedszkolnego z terenu powiatu sokołowskiego. Zasięg 1107 dzieci.

„ARS, czyli jak dbać o miłość”

Głównym celem projektu jest ograniczenie używania tytoniu, alkoholu i innych substancji psychoaktywnych. Projekt skierowany jest do kobiet w wieku prokreacyjnym między 15 a 49 rokiem życia. Ponadto adresowany jest do rodzin kobiet z grupy docelowej, lekarzy, nauczycieli, uczniów szkół ponadpodstawowych, pracowników wybranych zakładów pracy, a także do ogółu społeczeństwa będącego adresatem kampanii społecznej.

W ramach projektu program jest realizowany w 2 szkołach ponadpodstawowych.

Edukacją zostało objętych 94 uczniów.

„Wybierz Życie – Pierwszy Krok”

Program edukacyjny nt. profilaktyki raka szyjki macicy adresowany do uczniów szkół ponadpodstawowych, ich rodziców i opiekunów.

Założenia programu: zmniejszenie występowania raka szyjki macicy i umieralności na tę chorobę oraz zwiększenie poziomu wiedzy na temat profilaktyki raka szyjki macicy i roli wirusa HPV w jego powstawaniu. Motywowanie kobiet do regularnego poddawania się badaniom profilaktycznym przez całe życie.

Zasięg oddziaływania: 9 szkół ponadpodstawowych; liczba odbiorców – 1231 Szkoły chętnie realizują program, podejmując działania zachęcające młodzież do poddawania się badaniom profilaktycznym (USG, cytologia, wizyty kontrolne u lekarza ginekologa oraz szczepienia w kierunku HPV).

„Zdrowe Piersi są Ok!”

Zdrowe piersi są OK!

program edukacyjny
dotyczący profilaktyki raka piersi

Celem programu jest budowanie świadomości dotyczącej dbania o zdrowie piersi wśród uczniów (dziewcząt i chłopców) oraz wśród osób z ich najbliższego otoczenia.

Zasięg oddziaływania: 9 szkół ponadpodstawowych. Edukacja z zakresu profilaktyki raka piersi cieszy się dużym zainteresowaniem wśród uczniów szkół ponadpodstawowych a jednocześnie stanowi bardzo ważny element kształtowania postaw prozdrowotnych. W ramach zajęć programowych organizowane są ćwiczenia z wykorzystaniem fantomu piersi.

Edukacją objęto: 1761 uczniów.

W dwóch szkołach ponadpodstawowych pracownicy Sekcji OZ i PZ zorganizowali spotkania informacyjno-edukacyjne, których celem było przypominanie o istotnym wpływie stylu życia na zdrowie piersi, możliwościach zapobiegania zachorowaniom na raka piersi oraz o roli wczesnego wykrywania w procesie leczenia raka piersi. Uczniowie z zacięciem obejrżeli prezentację, odpowiadali na pytania, jak również mieli okazję w praktyczny sposób poznać techniki samobadania piersi, ćwicząc na fantomach piersi i korzystając z przekazanych materiałów informacyjno – edukacyjnych. Podczas spotkań prowadzono również rozmowy zachęcające do wykonywania badań profilaktycznych – samobadania piersi i mammografii.

„Znamie! Znam je?”

Program edukacyjny z zakresu profilaktyki czerniaka. Adresatami programu byli uczniowie szkół ponadpodstawowych i starszych klasach szkoły podstawowej.

Celem programu jest upowszechnianie wśród młodzieży wiedzy z zakresu profilaktyki czerniaka, przekazanie wiedzy na temat czynników ryzyka zachorowania na czerniaka oraz uświadomienie zagrożeń i zasad profilaktyki.

Zasięg oddziaływania: 9 szkół ponadpodstawowych i 1 szkoła podstawowa z terenu powiatu sokołowskiego. Edukacją ogółem objęto 1337 uczniów.

„Podstępne WZW”

Program edukacyjny z zakresu profilaktyki wirusowego zapalenia wątroby. Adresatami programu są uczniowie szkół ponadpodstawowych.

Celem programu jest upowszechnianie wiedzy wśród młodzieży szkół ponadpodstawowych na temat wirusowego zapalenia wątroby typu A, B i C. Uświadomienie zagrożeń i zasad profilaktyki w tym zakresie oraz pobudzenie do refleksji nad odpowiedzialnością w zakresie własnych zachowań zdrowotnych.

Zasięg oddziaływania 8 szkół ponadpodstawowych z terenu powiatu sokołowskiego. Edukacją objęto 1130 uczniów.

Żyj Dobrze

Program edukacyjny koncentrujący się na propagowaniu zdrowego stylu życia wśród uczniów, rodziców i kadry pedagogicznej szkół podstawowych.

Celem głównym programu jest upowszechnianie wiedzy w zakresie zdrowego stylu życia, identyfikacja własnych potrzeb zdrowotnych, zwiększenie kontroli nad zdrowiem, a także podejmowanie wyborów i decyzji sprzyjających zdrowiu oraz kształtowanie potrzeb i kompetencji w rozwiązywaniu problemów zdrowotnych. Adresatami programu byli

uczniowie Kl. 0 – III i IV – VIII, rodzice i opiekunowie uczniów i kadra pedagogiczna.

Zasięg – 8 szkół podstawowych.

Ogółem edukacją objęto 1579 osób.

„Znajdź właściwe rozwiązanie”.

Program profilaktyki palenia tytoniu dla uczniów starszych klas szkoły podstawowej

Celem programu jest zapobieganie palenia tytoniu oraz przekazanie wiadomości o zachowaniach asertywnych, uczenie się rozpoznawania swych zachowań oraz uświadomienie mechanizmów nacisku grupowego wraz z nauczeniem się sposobów odmowy wśród uczniów klas V –VIII szkół podstawowych.

Edukacją objętych zostało - 838 uczniów. Program realizowany w 5 szkołach podstawowych.

„Nie pal przy mnie, proszę”

Program edukacji antytytoniowej skierowany do uczniów klas I-III szkoły podstawowej. Celem programu jest poszerzenie informacji na temat zdrowia oraz uświadomienie dzieciom, że palenie tytoniu zarówno czynne i bierne jest szkodliwe. Program realizowany w 6 szkołach podstawowych z terenu powiatu sokołowskiego. Zasięg programu - 793 odbiorców.

„Chroń się przed kleszczami wszystkimi sposobami”

Celem zajęć programowych jest edukacja w zakresie zagrożeń wywoływanych przez kleszcze oraz sposobów stosowania profilaktyki chorób odkleszczowych, a także uświadomienie wagi problemu ugryzień przez kleszcze.

Na terenie działania PSSE w/w program realizowały placówki oświatowo-wychowawcze tj. Liczba placówek: Przedszkola - 11 i Szkoły Podstawowe - 15. Programem zostało objętych 3673 osób w tym dzieci, uczniowie i nauczyciele.

„Czyste powietrze wokół nas”

Celem programu jest wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy i zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub gdy dorośli palą przy nich tytoń.

Program realizowany w 8 przedszkolach. Zasięg programu: dzieci przedszkolne, nauczyciele, rodzice, opiekunowie. Ogółem – 807 uczestników.

REALIZOWANE INTERWENCJE NIEPROGRAMOWE

Sekcja Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia PSSE podejmowała szereg działań o charakterze nieprogramowym (ogólnopolskie, wojewódzkie, lokalne). Większość z nich podejmowana jest od wielu lat, inne mają charakter doraźnej akcji/kampanii, podejmowanej ze względu na różnorodne zagrożenia zdrowotne występujące na terenie powiatu.

Kampania EFSA Wybieraj Bezpieczną żywność #Safe2EatEU

Kampania EFSA - „Wybieraj bezpieczną żywność”. Kampania zainicjowana przez Europejski Urząd do Spraw Bezpieczeństwa Żywności we współpracy z Głównym Inspektoratem Sanitarnym, zachęcająca konsumentów do podejmowania trafnych wyborów dotyczących żywności poprzez przybliżanie zagadnień naukowych związanych z jej bezpieczeństwem. W mediach społecznościowych, na stronie internetowej PSSE oraz podczas imprez plenerowych popularyzowano treści kampanii.

Akcje Bezpieczne Wakacje/ Ferie

Założenia akcji: bezpieczny wypoczynek, przestrzeganie młodych ludzi przed nierozważnym skakaniem do wody – urazy kręgosłupa; popularyzacja wiedzy nt. właściwych i bezpiecznych zachowań w miejscach publicznych, lasach i nad wodą; profilaktyka uzależnień,

Zasięg oddziaływania: dzieci i młodzież kolonii i półkolonii letnich i zimowych, obozu sportowego, wychowawcy, uczestnicy pikników organizowanych na terenie powiatu.

Liczba odbiorców: 5897 osób

Metody i formy realizacji: zajęcia warsztatowe, zajęcia dydaktyczne, prelekcje, pogadanki, spotkania z policjantem, rozdawnictwo ulotek, ekspozycje wizualne, partnerzy - pracownicy Komendy Powiatowej Policji oraz Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Sokołowie Podlaskim.

Akcje i kampanie realizowane w ramach profilaktyki antynikotynowej

❖ „Światowy Dzień bez Tytoniu” - 31 maja

❖ „Światowy Dzień Rzucania Palenia” – (trzeci czwartek listopada)

Założenia akcji antynikotynowych: Kreowanie pozytywnych wzorców wychowania, rozwoju własnych zainteresowań; popularyzacja alternatywnych form spędzania wolnego

czasu, wolnych od nałogów; popularyzacja wiedzy o szkodliwości palenia i przestrzegania zakazu palenia tytoniu w miejscach publicznych.

Zasięg oddziaływania: teren powiatu – uczniowie, rodzice, nauczyciele szkół podstawowych, ponadpodstawowych, społeczność lokalna.

Metody realizacji: pogadanki, rozmowy indywidualne, wykłady, prelekcje, stoiska informacyjno-edukacyjne, rozdawnictwo materiałów edukacyjnych.

Liczba odbiorców: 6605.

Festiwal Piosenki o Zdrowiu

Głównym założeniem Festiwalu Piosenki o Zdrowiu było zainteresowanie dzieci i młodzieży szeroko pojętą tematyką zdrowia, poprzez połączenie atmosfery zabawy z popularyzacją treści prozdrowotnych. Etap powiatowy zorganizowany przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Sokołowie Podlaskim odbył się 27 kwietnia 2024 roku. Informacje na temat festiwalu zamieszczono w mediach społecznościowych Stacji.

Liczba odbiorców: 1485.

Popularyzacja Szczepień ochronnych

Promocja szczepień ochronnych mająca na celu podniesienie świadomości na temat roli szczepień w życiu człowieka, poprzez organizację stoisk informacyjno-edukacyjnych organizowanych podczas pikników oraz w Szkołach Podstawowych. Ponadto zamieszczano informacje nt. szczepień ochronnych w mediach społecznościowych PSSE.

Liczba odbiorców: 3067.

Promocja zdrowego stylu życia wśród seniorów

W ramach akcji zorganizowano spotkania informacyjno-edukacyjne dla członków Klubu Seniora. Tematyką spotkań było: „Zdrowie na pierwszym miejscu”. Pracownicy Inspekcji Sanitarnej przekazali cenne informacje nt. „Suplementy diety – czym są i jak je suplementować”. Kolejnym tematem było: „Choroby zakaźne i jak im zapobiegać poprzez szczepienia ochronne”. Ponadto przekazano materiały edukacyjne – ulotki, składanki.

Liczba odbiorców: 144

Profilaktyka uzależnień

Głównym celem akcji było zwiększenie świadomości na temat rosnącego problemu stosowania zastępczych środków psychoaktywnych, szczególnie wśród młodzieży. Podczas imprez plenerowych na terenie powiatu organizowano stoiska informacyjno – edukacyjne, w których prowadzono poradnictwo wraz z rozdawnictwem materiałów informacyjnych. W Szkole Podstawowej w Sokołowie Podlaskim we współpracy z przedstawicielami Komendy Powiatowej Policji przeprowadzono zajęcia edukacyjne na temat profilaktyki uzależnień od środków psychoaktywnych, alkoholu i tytoniu z wykorzystaniem alkogogli i narkogogli.

Liczba odbiorców: 1198

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNO – SZKOLENIOWA

W roku 2024 r. pracownicy sekcji OZ i PZ przeprowadzili **31** wizytacji w placówkach oświatowo-wychowawczych, wypoczynku letniego i zimowego dzieci i młodzieży oraz placówkach podmiotów leczniczych. Zorganizowano 6 narad dla 35 nauczycieli, dyrektorów szkół i przedszkoli, koordynatorów programów profilaktycznych, pielęgniarek, pedagogów szkolnych z zakresu profilaktyki i promocji zdrowia.

Ponadto prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych (ulotki, plakaty, składanki).

Zapobiegawczy nadzór sanitarny

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sokołowie Podlaskim w 2024 r. realizował zadania z zakresu zapobiegawczego nadzoru sanitarnego wynikające z:

- ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 416),
- ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późniejszymi zmianami),
- rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1225 z późniejszymi zmianami),

- ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo Budowlane (Dz. U. z 2024 r. poz. 725 z późniejszymi zmianami),
- ustawy z dnia 27 marca 2023 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 z późniejszymi zmianami).

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sokołowie Podlaskim w 2024 r. w ramach zadań, realizowanych przez komórkę Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego, a wynikających z ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późniejszymi zmianami), w postępowaniu dotyczącym strategicznych ocen oddziaływania na środowisko, wydał:

- 6 opinii sanitarnych określających zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko,
- 3 opinie sanitarne, dotyczące uzgodnienia projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Wszystkie projekty dokumentów planistycznych objętych strategiczną oceną oddziaływania na środowisko analizowane w 2024 roku w komórce Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego, opierały się na zapisach wskazanych w rozdziale 1 działu IV ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późniejszymi zmianami) i były zgodne z zapisami niniejszej ustawy.

Dokonując oceny informacji zawartych w prognozach oddziaływania na środowisko, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sokołowie Podlaskim, szczególną uwagę zwracał m.in. na:

- przeznaczenie analizowanego terenu oraz wskazanie linii rozgraniczających tereny o różnym przeznaczeniu i różnych funkcjach lub różnych zasadach użytkowania,
- ocenę środowiska zamieszkania ludzi i wpływ założeń planistycznych na ich warunki życia,
- ocenę wpływu terenów, na których dopuszcza się realizację przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko względem terenów chronionych, ze wskazaniem, jakie zabezpieczenia zostaną wprowadzone w celu zachowania uciążliwości na analizowanych obszarach inwestycyjnych,
- analizę potencjalnych zmian stanu środowiska i zdrowia ludzi po wprowadzeniu planu,
- definicję usług uciążliwych uszczegóławiającą zakres inwestycji możliwych do prowadzenia na analizowanych terenach,

- wskazanie sposobów ochrony akustycznej terenów o różnym przeznaczeniu i różnych funkcjach,
- ocenę sposobu zaopatrzenia obszarów w wodę oraz sposobu odprowadzenia ścieków bytowych, przemysłowych i deszczowych.

Wszystkie uwarunkowania i obostrzenia przedstawione w opiniowanych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego opierały się i były zgodne z zapisami wskazanymi w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112).

W ocenie Państwowego Powiatowego Inspektora w Sokołowie Podlaskim w opiniowanych w 2024 roku dokumentacjach planistycznych autorzy przedstawiali rozwiązania, które pozwolą na właściwą i skuteczną ochronę akustyczną terenów, biorąc pod uwagę ich przeznaczenie oraz funkcję. W większości nowopowstających miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, zwraca się szczególną uwagę na wyodrębnienie w analizowanym obszarze terenów przeznaczonych konkretnie pod lokalizację przedsięwzięć wynikających z Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839 z późniejszymi zmianami), a szczególnie terenów przeznaczonych bezpośrednio pod realizację dużych ferm zwierzęcych czy innych dużych zakładów produkcyjnych. Zapisy w zakresie zasad ochrony środowiska na terenach rolniczych zazwyczaj odnoszą się do ograniczeń wynikających z maksymalnej liczby zwierząt utrzymywanych na terenie fermy zwierzęcej, możliwości rozbudowy istniejących ferm z zakazem budowy nowych ferm zwierzęcych czy też z zakazem realizacji przedsięwzięć polegających na produkcji zwierzęcej z dopuszczeniem czynności związanych z uprawą terenów rolnych. Jednakże w przeważającej ilości powstających planów miejscowych tereny rolnicze dzielone są na tereny upraw rolnych, tereny produkcji zwierzęcej i innych. Taki podział pozwala dokładnie sprecyzować typ prowadzonej na danym terenie działalności.

Z ustawą o informacji o środowisku związane jest również postępowanie w sprawie procedury ocen oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. W postępowaniu tym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sokołowie Podlaskim wydał:

- 35 opinii sanitarnych, co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko,
- 11 opinii sanitarnych przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach,
- 6 pism wyrażające stanowisko,
- 4 pisma o przedłużeniu terminu rozpatrzenia postępowania.

Na etapie zapytania o zakres raportu analizowane przedsięwzięcia obejmowały budowę, przebudowę, rozbudowę, modernizację lub uruchomienie:

- dróg o różnych kategoriach (dojazdowe, gminne, powiatowe),
- zbiornikowej instalacji gazu płynnego,
- urządzenia wodnego do poboru wód podziemnych,
- stacji zasuw,
- zakładu tłoczenia olejów spożywczych,
- silosów i suszarni na rzepak,
- punktu skupu złomu,
- eksploatacji kopaliny ze złoża piasków,
- stacji paliw,
- budynków inwentarskich (obory),
- napowietrznej linii elektroenergetycznej,
- farm fotowoltaicznych,
- budynku magazynowego,
- oczyszczalni ścieków,
- sieci kanalizacji sanitarnej,
- zabudowy mieszkalnej jednorodzinnej.

Przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach analizowane przedsięwzięcia obejmowały budowę, przebudowę lub rozbudowę:

- budynków inwentarskich (kurniki, obory, chlewnie),
- działalności w zakresie wydobywania kruszywa naturalnego.

Dokonując porównania ilości postępowań prowadzonych w ramach procedury oceny oddziaływania na środowisko przeważającą liczbę stanowiły przedsięwzięcia zaliczane do § 3 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839 z późniejszymi zmianami), tj. określone, jako przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Wśród tej kategorii przedsięwzięć dominowały inwestycje dotyczące dróg, farm fotowoltaicznych oraz budynków inwentarskich. Przedsięwzięcia były zróżnicowane oraz obejmowały szeroki zakres możliwych do realizacji inwestycji zaliczanych do przedsięwzięć mogących potencjalnie wpływać na jakość środowiska.

Wśród przedsięwzięć zaliczanych do § 2 Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839

z późniejszymi zmianami), podobnie jak w latach ubiegłych dominowały inwestycje polegające na chowie zwierząt.

Wśród analizowanych w 2024 r. przez komórkę Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego postępowań środowiskowych występowały takie, które zlokalizowane były na terenach objętych zapisami miejscowych planów oraz takie, które nie posiadały aktualnych dokumentów planistycznych, a ich postępowanie toczyło się w oparciu o zapisy art. 72 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późniejszymi zmianami) tj. przed wydaniem decyzji o warunkach zabudowy.

W postępowaniach, w których rozpatrywany obszar posiadał uchwalony plan miejscowy, organ Inspekcji Sanitarnej analizował jego zapisy, stwierdzając w ten sposób ewentualną możliwość realizacji danej inwestycji na proponowanym przez Wnioskodawcę terenie. Zaplanowane przeznaczenie obszaru było zgodne z założeniami planu i spełniało obostrzenia, które były zawarte w treści analizowanego planu.

Na obszarze powiatu sokołowskiego część gmin posiada już miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Plany te wyznaczają konkretne obszary przeznaczone pod dany typ działalności. Zauważalna jest tendencja do wyznaczania obszarów przeznaczonych pod produkcję zwierzęcą czy produkcyjną. Dzięki takiemu postępowaniu gmina w sposób dokładny określa miejsce lokalizacji przedsięwzięć uciążliwych dla środowiska, w tym życia i zdrowia ludzi, zapewniając w ten sposób skuteczną ochronę terenów mieszkaniowych. W związku z powyższym lokalizacja przedsięwzięcia oddziałującego na środowisko na terenach objętych zapisami planu jest przemyślana oraz oczywista.

Odwrotną sytuację można zaobserwować w gminach, które nie posiadają dokumentacji planistycznych. Inwestycje uciążliwe lokalizowane są w bliskich odległościach od pojedynczej zabudowy chronionej czy też zwartej zabudowy mieszkaniowej, z uwagi na łatwiejszy dostęp planowanej inwestycji do mediów tj. prądu, wody i kanalizacji. Takie inwestycje najczęściej są powodem powstawania konfliktów społecznych, a zajęcie stanowiska przez organ Inspekcji Sanitarnej jest bardzo utrudnione i problematyczne.

Przedkładane w procedurze postępowań środowiskowych dokumentacje, w każdym z przypadków zawierały obliczenia dotyczące analizy oddziaływania na środowisko wywołanych poprzez hałas, emisję substancji szkodliwych oraz procesy odorotwórcze (złowne) itp.

Każda z przeprowadzanych analiz wykazywała, że planowane do realizacji przedsięwzięcie nie wpłynie szkodliwie na środowisko, w tym na zdrowie i życie ludzi oraz nie spowoduje

pogorszenia się aktualnego stanu środowiska. Powyższe stwierdzenia wynikały z faktu, że opracowania graficzne otrzymanych wyników wskazywały na dotrzymanie uciążliwości związanej z funkcjonowaniem przedsięwzięcia na terenach należących do Wnioskodawcy, a otrzymane wartości poziomu zanieczyszczeń czy hałasu były zgodne z wartościami normatywnymi zawartymi w obowiązujących przepisach prawnych. W związku z powyższym autorzy opracowań nie przewidywali rozwiązań technicznych pozwalających na zachowanie uciążliwości na terenie inwestycji i uważali je za zbędne. Jednakże w większości przypadków Wnioskodawcy decydowali się na wprowadzenie zabezpieczeń organizacyjnych pozwalających na ograniczenie ewentualnej uciążliwości i zachowania jej na działce, będącej przedmiotem postępowania. W przypadku postępowań środowiskowych prowadzących do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla planowanych ferm zwierzęcych proponowano następujące rozwiązania:

- zastosowanie pasa zieleni izolacyjnej,
- wprowadzenie na terenie fermy podziału na strefę czystą i brudną,
- zrezygnowanie z magazynowania obornika lub pomiotu na terenie fermy oraz wywożenie go bezpośrednio po zakończeniu cyklu (najczęściej do zakładów produkujących podłoże pod uprawę pieczarek lub biogazowni),
- zastosowanie dodatków do pasz i ściółki, które mają za zadanie ograniczenie emisji amoniaku,
- magazynowanie sztuk padłych zwierząt w chłodzonym konfiskatorze, do czasu ich odbioru przez wyspecjalizowaną jednostkę zewnętrzną.

Z obserwacji wpływającej do organu dokumentacji można wywnioskować, że autorzy raportów o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko podchodzą do obowiązku oceny możliwości wystąpienia konfliktu społecznego związanego z realizacją inwestycji w sposób powierzchowny oraz mało wnikliwy. Analiza konfliktów społecznych opierała się głównie na stwierdzeniu, że jeżeli przedstawiona w raporcie analiza uciążliwości nie wykazała negatywnego wpływu na tereny sąsiednie to konflikty oraz sprzeciwy ludności nie powinny się pojawić.

Największą grupę przedsięwzięć wywołujących negatywne reakcje społeczeństwa stanowiły fermy zwierzęce.

Głównymi poruszonymi problemami przedstawianymi w przesyłanych do organu protestach były wątpliwości związane z:

- powstawaniem odorów oraz zanieczyszczeń mikrobiologicznych,
- sposobem zbycia powstającego w trakcie funkcjonowania gospodarstwa pomiotu, gnojówki lub gnojowicy,
- ograniczeniami dostępności mediów tj. wody i prądu dla innych użytkowników,

- uciążliwością związaną ze zwiększonym ruchem komunikacyjnym tj. transportem zwierząt, pomiotu, paszy itp.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sokołowie Podlaskim w 2024 r. w ramach zadań, realizowanych przez komórkę Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego, a wynikających z ustawy z dnia 27 marca 2023 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130), w postępowaniu dotyczącym uzgadniania warunków zabudowy i zagospodarowania terenu pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych, wydał 67 postanowień, w tym:

- 40 postanowień dotyczące uzgodnienia warunków zabudowy,
- 27 postanowień dotyczących uzgodnienia lokalizacji inwestycji celu publicznego.

Komórka sprawowała również zapobiegawczy nadzór sanitarny wynikający z ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 416) w związku z ustawą z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo Budowlane (Dz. U. z 2024 r. poz. 725 z późniejszymi zmianami), nad warunkami:

- higieny środowiska pracy,
- higieny procesów nauczania i wychowania,
- higieny wypoczynku i rekreacji,
- zdrowotnymi żywności, żywienia i przedmiotów użytku,
- sanitarno – higienicznymi, jakie powinny spełniać pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne oraz inne obiekty budowlane użyteczności publicznej, przy wydawaniu opinii na etapie uzgodnień projektów budowlanych ww. przedsięwzięć, na etapie dopuszczenia do użytkowania zrealizowanych obiektów budowlanych, wydawania opinii dla potrzeb innego organu, oględzin obiektów, w których rozpoczynano działalność gospodarczą, a także na etapie udzielania odstępstw od warunków technicznych i BHP.

W grupie dotyczącej uzgodnień projektów budowlanych, koncepcji i technologii pomieszczeń Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sokołowie Podlaskim wydał:

- 2 opinie sanitarne,
- 5 pism informacyjnych.

W roku 2024 w komórce Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego dokonano uzgodnień dokumentacji projektowych w następujących branżach:

- zagospodarowania terenu,
- architektury,
- technologii.

- W uzgadnianej dokumentacji projektowej wystąpił obiekt taki jak:
- pracownia cukiernicza.

Komórka Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego przy opiniowaniu dokumentacji projektowej dokonywała analizy pod kątem potrzeby uzyskania odstępstw od warunków technicznych dla rozpatrywanego obiektu.

Na etapie dopuszczenia do użytkowania zrealizowanych obiektów budowlanych Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sokołowie Podlaskim wydał:

- 20 opinii sanitarnych o obiektach przekazywanych do użytkowania,
- 67 tzw. „cichych zgód”.

W roku 2024 organ Inspekcji Sanitarnej dokonał oględzin następujących obiektów budowlanych:

- budynki produkcyjne,
- budynki handlowe
- budynki nauki i oświaty,
- budynki usługowe,
- budynki służby zdrowia,
- budynki przemysłowe.

W zdecydowanej większości odbierane w roku 2024 przez komórkę Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego obiekty zaopatrywane były w wodę z wodociągów publicznych. W obiektach okazywano aktualne sprawozdania z badań jakości wody.

Na terenie powiatu Sokołowskiego jeszcze nie wszystkie obiekty mają możliwość podłączenia się do publicznej sieci kanalizacyjnej, w związku z powyższym stosowane są rozwiązania polegające na odprowadzaniu ścieków do bezodpływowych zbiorników na ścieki.

Spośród postępowań prowadzonych w komórce Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego w 2024 roku, każda z przedkładanych dokumentacji budowlanych była uzgodniona pod względem wymagań sanitarno – higienicznych. W większości przypadków dokumentacja oceniana była przez indywidualnych rzeczoznawców.

Na etapie współpracy z innymi sekcjami wspólnie dokonywano oględzin obiektów budowlanych na etapie dopuszczenia do użytkowania i wydawania opinii dla potrzeb innych organów.

Wśród tych obiektów znalazły się:

- budynek zamieszkania zbiorowego dla pracowników gospodarstwa rolnego,
- budynek usługowo-handlowy,

- przebudowa pomieszczeń kawiarni filmowej oraz dobudowa oranżerii,
- budynek opieki zdrowotnej i rehabilitacji osób po odbytej chorobie COVID-19,
- budynek usługowy (sklep ze sprzętem rehabilitacyjnym, salon fryzjerski, działalność lecznicza),
- przebudowa stacji uzdatniania wody,
- oczyszczalnia ścieków,
- boisko szkolne,
- rozbudowa budynku laboratorium o pomieszczenie dla kierowców oraz pomieszczenie magazynu próbek,
- budynek magazynowy,
- budynek urzędu gminy,
- budynek handlowo-usługowy przeznaczony pod market budowlany,
- przebudowa i zmiana sposobu użytkowania budynku przedszkola na klub dziecięcy,
- budowa sali gimnastycznej,
- budowa budynku pawilonu handlowo-usługowego,
- rozbudowa i przebudowa sali weselnej,
- budynek magazynu mroźni na płody rolne.

Podsumowując omawiane powyżej zagadnienia dotyczące zadań komórki Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego w Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Sokołowie Podlaskim można stwierdzić, że rok 2024 był dla terenu miasta i powiatu sokołowskiego porównywalny do lat poprzednich. Przekładane do organu dokumentacje w większości opracowywane są w sposób skrupulatny i szeroki, analizując w ten sposób wszystkie aspekty mające wpływ na ochronę środowiska, w tym na zdrowie i życie ludzi. W ocenie Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sokołowie Podlaskim stan sanitarny na terenie miasta i powiatu sokołowskiego utrzymuje się od kilku lat na tym samym poziomie i można uznać go, jako dobry.